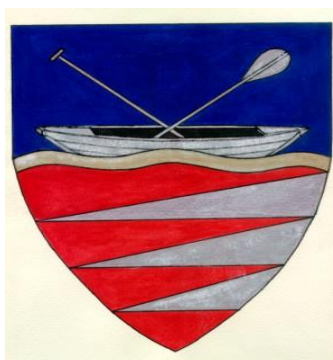

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program Felülvizsgálata Egységes Szerkezetben**

TISZATARJÁN Község Önkormányzata

2015.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	16
Célok	17
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	19
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	19
2. Stratégiai környezet bemutatása	26
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	30
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	55
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	73
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	79
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	85
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	92
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	93
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	94
1. A HEP IT részletei.....	94
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	94
A beavatkozások megvalósítói.....	94
Jövőképünk.....	95
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	96
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	104
3. Megvalósítás.....	113
A megvalósítás előkészítése	113
A megvalósítás folyamata.....	113
Monitoring és visszacsatolás	115
Nyilvánosság	116
Érvényesülés, módosítás	117
4. Elfogadás módja és dátuma	119

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Tiszatarján Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

TISZATARIJÁN neve is mutatja, hogy ősmagyar község. A Tarján törzsről kapta nevét és előnévként – amit sokáig külön is írtak – a Tisza folyó nevét. Így lett Tiszatarján. Régi feljegyzések Thysza Tharján, Tyzataryan, Thyza Taryan, Tyza Tarian elnevezést mutatnak.

A falu nevének első említése az 1214-es Varadi Regestrumból származik, akkor még Tarian formában. A XII-XIV. században Guthkeled nemzetség birtoka, ezt IV. (Kun) László 1280. december 29-én kelt okleveléből tudjuk. A Guthkeled család ezután is többször birtokai közé sorolhatta Tiszatarját. A XV. században Doby László lett településünk birtokosa. A következő évszázadban Tokaj várának tartozékává válik.

A török hódoltság időszakában nem fizet adót, ami miatt a törökök háromszor égették fel. 1544. augusztusában a lángok martalékává vált a falu. 1546-ban ismét elpusztítják, amiért adóelengedésben részesült. Sajnos ezzel sem ért véget a település hánytatott sorsa, a török 1596 tavaszán ismét elpusztítja, 43 lakosát pedig rabságba hurcolja.

Ezek után birtokosai számtalanszor váltakoztak, de a falu nyugalma nemcsak ez zavarta, hanem a Tisza áradásai és a rosszul fizetett, elégedetlenkedő diósgyőri és ónodi katonák garázdálkodása is. A XVII. században Thurzó György, majd Bethlen Gábor, aztán özvegye Braudenburgi Katalin lett a község birtokosa. A XVIII. századtól az említett tokaji koronaadalom, majd Diósgyőr tartozéka. Később II. Rákóczi Ferenc uralta a falut. A kurucok leverése után egy ideig a tarcali, azután a diósgyőri dominiumhoz csatolták. 1823-ban Tiszatarján mezővárosi rangot kapott, köszönhetően földesurának, Bárány Eötvös Ignácnak, ebben az

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

időszakban 3 vásárt tarthatott évente. 1879-től a Dégenfeld grófok és utódaik bírták a községet. Károlyi Tiborné lánya, Károlyi Ella férje nevéen gróf Almássy Dénesné volt az utolsó birtokosa a falunak.

Az 1886-1890 között nagyközség, majd 1890-től kisközséggel egy közigazgatási egységgé lett alakítva. A XIX. században Báró Eötvös József egy kúriát tartott fenn a faluban, ahová gyakran visszajárt. Ezt a kúriát lakja ma a polgármesteri hivatal. Eötvös József emlékét őrzi az Önkormányzat épületén elhelyezett tábla is, melyen ez áll:

*Bizonyítják nekünk régi dicső holtak,
Hogy e kis nemzetnek nagy fiai voltak,
És ennek a nemes múlt időknek fénye
Lehet csak jövőnknek záloga, reménye.
E vén gesztenyefa mind ezekről beszél.
Eltűnt nemzedékek emlékéiről mesél.
Azt mondja, azt súgja lombos koronája:
Valaha én voltam: Eötvös József fája.
Mert ahol ma lakik a falu jegyzője
Itt élt, itt dolgozott nagyszerű szerzője.*

A Tisza-szabályozáskor a település mentén mintegy 2,6 km-t metszettek le a folyóból, ami 2,2 kilométeres rövidülést jelentett. Az 1914-18-as világháborúban településünkről 246 katona vett részt, ebből 42 hősi halált halt. A családtagok és a község a falu központjában emlékművet állíttatott fel az elesett hősöknek 1935-ben, melyet Siklódí Lőrinc budapesti szobrászművész készített. Tiszatarján jelentősége a század közepén megnövekedett, melyet országos szintű vásártartásai is bizonyítanak. Egykor Mezőcsát és a mai Tiszaújváros nagy felvevőpiaca volt a tarjáni termékeknek, zöldségen, gyümölcsön kívül kosarakat,

cirokseprőt, zsákokat árusítottak. Jelentős volt a halászat, állattartás, majd egyre többen helyezkedtek el az iparban.

Település földrajzi elhelyezkedése

1. térkép: Magyarország, B.-A.-Z. megye

A Középső- Tisza vidéke- így nevezzük a Tisza árterét a Tokaji kaputól a Körös torkolatig. Ehhez a területhez tartozik a Borsodi-Mezőség, régebbi névhasználatlaltal a Heves-borsodi nyílt ártér, ahol Tiszatarján található.

A Tisza partjától 2 km-re helyezkedik el.

Ez a Borsod- Abaúj- Zemplén megyei település közigazgatásilag a Mezőcsáti kistérséghez tartozó, 40,4 km² területű község.

Település megközelíthetősége

A Tisza jobb partján fekvő községet a Tiszaújváros - Mezőcsát közötti harmadrangú úthoz csatlakozó bekötőútról lehet elérni.

Szomszédos települések: Tiszakeszi (20km), Mezőcsát (10 km), Hejőkürt (5 km), Tiszaújváros (16 km).

Miskolctól mintegy 55 km-re, Budapesttől 170 km-re fekszik községünk. A település az M3-as autópályáról a mezőcsáti vagy a hejőkürti lehajtótól érhető el. Napjainkban az autópálya közelsége jobban bekapcsolta a települést az ország vérkeringésébe.

2. térkép: B.-A.-Z. megye, Tiszatarján

M3-as autópályáról

Természeti jellemzők

A község a megye délkeleti szélén, a Tisza menti síkságra települt. A szabályozás előtt a folyó egészen a falu alatt folyt. A Tisza szabályozása még a múlt században megtörtént. Szabályozáskor a település mentén mintegy 2,6 km-t metszettek le a folyóból, ami 2,2 km-es rövidülést jelentett. A területen az árterekre jellemző növény- és állatvilág alakult ki: dús rétek, erdők, nádas, mocsarak. Különösen gazdag volt a madárvilága. A feltételek elsősorban az állattenyésztésnek, halászatnak kedveztek, de a magasabban fekvő területeket szántóként művelték.

Talajtani, éghajlati adottságai

Az ártéri kistáj talajai részben a Tisza allúviumain, részben löszös üledékeken alakult ki. A Tiszához csatlakozó ártéri területen dominálnak a vályog, agyagos vályog fizikai féleségű réti öntés és nyers öntéstalajok.

Borsodi ártér mérsékelt meleg kistáj, a nyarak melegek és szárazak, évi csapadékmennyisége 600mm körüli, az uralkodó szélirány az észak-keleti. A szárazságra hajló éghajlat miatt a kevésbé vízigényes növények termesztésére alkalmas a kistáj.

Növény és állatvilág

Elterjedtebb potenciális erdőtársulások a bokorfüzesek, a fűz-nyár- égerligetek, a kőris- mézgáséger láperdők és a tölgy- kőris- szil ligeterdők. Jellemzőek a mocsárrétek és az iszaptársulások. A területen a nagyvadak nem vagy csak nagyon ritkán jelennek meg, főként kora ősszel a szántások területén. Az állatvilágból a legnagyobb számban a legkisebbek, a rovarok képviseltetik magukat. A terület állatvilága a vízfolyásokhoz kötötten értelmezhető. A területen fellelhető halak, kételtűek, hüllők a vízfolyások, mocsaras területek lakói.

Településünk az alábbi infrastruktúrával rendelkezik:

- úthálózat,
- villamoshálózat, melynek felújítása 2004-2009 között történt meg,

- gázhálózat,
- vezetékes telefon,
- ADSL kiépítettség,
- zöldfelületek- kialakított Hósi Liget és Milleneumi emlékpark formájában,
- ivóvízhálózat,
- szennyvízhálózat.

Önkormányzatunk intézményei, kötelező feladatainak ellátása:

Önállóan fenntartott:

- Polgármesteri Hivatal
- Micimackó Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde, amely 75 férőhelyes, 3 csoporttal és önálló konyhával és 12 férőhelyes bölcsődével működik, ahol a valamennyi igényt (szociális étkezés, óvodai étkezés, iskolai étkezés, munkahelyi étkezés és vendég étkezés) ellátnak. Továbbá az óvoda a sajátos nevelési igényű gyermekeket és a speciális fejlesztést igénylő gyermekeket is neveli.
- Orvosi rendelő, amely vegyes praxist tartalmaz és ellátja a hejőkürti betegeket is.

- Védőnői szolgálat, amely szintén ellátja a hejőkürti gondozottakat is.
- Házi segítségnyújtás, amelynek keretében jelenleg 19 fő gondozott van.
- Szociális étkeztetés, amely az idősek étkeztetést foglalja magába, jelenleg 30 fő.

Társulási formában fenntartott intézmények:

- Gyermekjóléti szolgálat és családgondozó a polgármesteri hivatal épületében látja el feladatát.
- Mozgókönyvtár.

Állami fenntartású:

- ÁMK Édes Gergely Tagiskola, ahol 1-6 évfolyamos oktatás folyik, szintén ellátják a sajátos nevelési igényű gyermekeket.

Tiszatarján Község szervezeti felépítése:

- polgármester
- alpolgármester
- képviselő-testület 6 fő
- az önkormányzat munkáját a jegyző és a közös önkormányzati hivatal látja el.

Specifikus kedvezményezeti kör bemutatása:

Településünk a Mezőcsáti járásban található, amely a 105/2015 (IV. 23) Kormány rendelet szerint jelentős munkanélküliséggel sújtott települések között szerepel.

Már megvalósult fejlesztések tapasztalatai

Tiszatarján Község Önkormányzata a településfejlesztési koncepciójának megfelelően több hasonló beruházást hajtott végre. Elsődleges szempont a település infrastrukturális fejlesztése összekapcsolva a munkahelyteremtés lehetőségével, az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve.

Az elmúlt években megtörtént a település gázellátásának kiépítése, a telefonszolgáltatás lehetőségének igénybevétele, az oktatási intézmények bővítése, eszközrendszerük felújítása, a polgármesteri hivatal épületének fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése, az ADSL vonal bevezetése, munkahelyteremtés, a település árterének természetvédelmi fejlesztése. Megtörtént a belterületi úthálózat felújítása 3.56 km hosszan, az orvosi rendelő felújítása, bővítése, bölcsőde építése, kiépült a szennyvízhálózat saját tisztítóval.

Európai Unió támogatásból megvalósult fejlesztések

Unió támogatásból megvalósult fejlesztések önkormányzatunk életében:

1. 2005- Óvodák és alapfokú nevelési-oktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése -ROP pályázat- 50.561.527 Ft
2. 2005- 21. század iskolája- PHARE pályázat- 51.223.384 Ft
3. 2008- Utólagos akadálymentesítés az önkormányzati feladatokat ellátó intézményekben ÉMOP-2007-4.2.2 keretében megvalósuló A TISZATARJÁNI POLGÁRMESTERI HIVATAL ÉPÜLETÉNEK KOMPLEX AKADÁLYMENTESÍTÉSE -9.832.262 Ft
4. 2008 ADSL kiépítése a mezőcsáti kistérségben
5. 2009- Vidékfejlesztés Tiszatarján Belterületi Útjain ÉMOP-3.1.3-2008- 59.602.020 Ft
6. 2009- az Észak-Magyarországi Operatív Program ÉMOP-2007-4.1.1. „Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése / Kistérségi járó beteg szakellátó központok fejlesztése, alap-, járó beteg szakellátás korszerűsítése” c. pályázati konstrukció keretében megvalósuló a Tiszatarjáni Háziorvosi és Gyermekorvosi rendelő átépítése és korszerűsítése, a betegellátás feltételeinek javítása érdekében ÉMOP-4.1.1/A-2008- 50.798.235 Ft
7. A Bölcsödei Szolgáltató Részleg Létrehozása a Tiszatarjáni Micimackó Napközi Otthonos Óvodában ÉMOP-4.2.1/B-2008-43.730.930 Ft

8. Tiszatarján Község szennyvíztisztása és hálózatának kiépítése ÉMOP-3.2.1/A-09-201-0004
400.000.000 Ft.

9. 2013- Idősek nappali ellátása (TÁMOP) 14.354.000 Ft

10. 2013-Biztos Kezdet és Községi Ház építése a Gyerekesély projekt keretében (TÁMOP)
18.965.000 Ft

11. 2014- Egységes Falukép 5.872.000 Ft

12. 2015- Községi busz vásárlása 7.986.000 Ft

13.2015-2017 „ A” típusú tornacsarnok építése 180.000.000 Ft , amely folyamatban van

Hazai forrásból megvalósult fejlesztések

1. 2006-LEKI útfelújítás pályázat – 8.766.870 Ft
2. 2008-LEKI /ÉM/2008/209 azonosító számú „Szociális Humán Infrastruktúra fejlesztés Tiszatarján Község Többfunkciós Épületében” című pályázata-11.494.591 Ft
3. Községi busz beszerzése – 8.860.000 Ft
4. 2014- Belterületi utak felújítása (fő utca) 75.000.000 Ft
5. 2015 Konyha felújítása 23.122.000 Ft

Gazdasági jellemzők

A településen levő vállalkozások mutatói:

Gazdasági szereplők Tiszatarján/év	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Működő Betéti társaságok száma	5	5	1	2	4	3	2
Egyéni vállalkozások száma	26	40	16	17	50	54	55
Működő Korlátolt Felelősségű	9	9	9	9	15	17	16

Társaságok							
Működő Nonprofit Társaságok	9	10	10	9	9	9	9

A fejlesztéssel érintett területen jól látható, hogy az elmúlt években az egyéni vállalkozások száma egy időben csökkent, majd nőtt jelentős mértékben.

Településünkön levő vállalkozások az alábbi ágazatokban tevékenykednek:

- építőipar,
- mezőgazdaság,
- kereskedelmi szolgáltatások,
- vendéglátóhelyek,
- Colas Északkő Kavicsbánya Tiszatarjánban.

A környező településeken található nagyobb vállalatok biztosítanak munkát az itt élők számára:

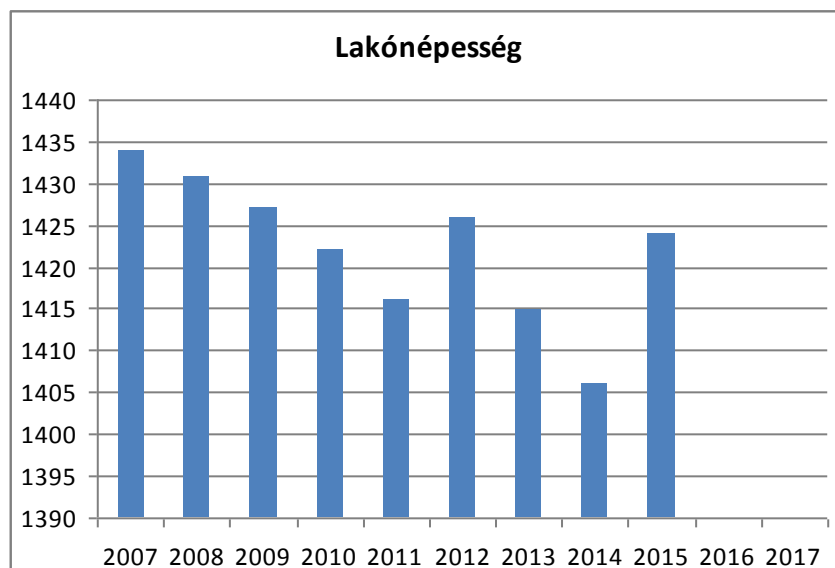
- TVK Tiszaújváros
- MOL Tiszaújváros
- Tiszamenti MgTsz Tiszakeszi
- Ben-Ross cipőüzem Tiszakeszi
- Lidl Hejőkürt
- Jabil Tiszaújváros

Ezen kívül a foglalkoztatásban fontos szerepet tölt be a helyi Önkormányzat, ahol a támogatásra jogosultak köréből jelenleg 115 főt foglalkoztatunk start közmunka keretében.

Földrajzi, történeti, gazdasági, demográfia adatok 1-5 tábla

Év	Fő	Változás
2007	1434	-
2008	1431	100%
2009	1427	100%
2010	1422	100%
2011	1416	100%
2012	1426	101%
2013	1416	99%
2014	1406	99%
2015	1424	101%

Forrás: TeIR

Forrás: TeIR

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

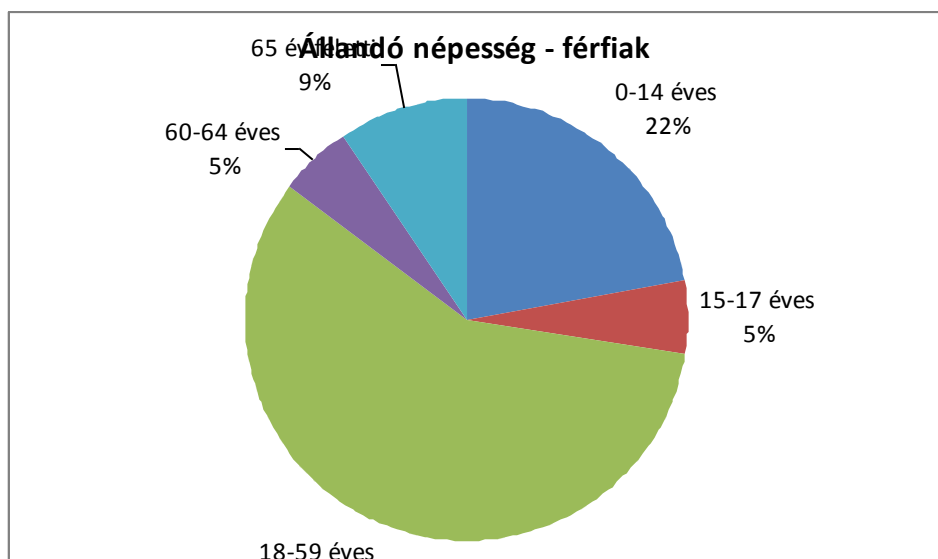
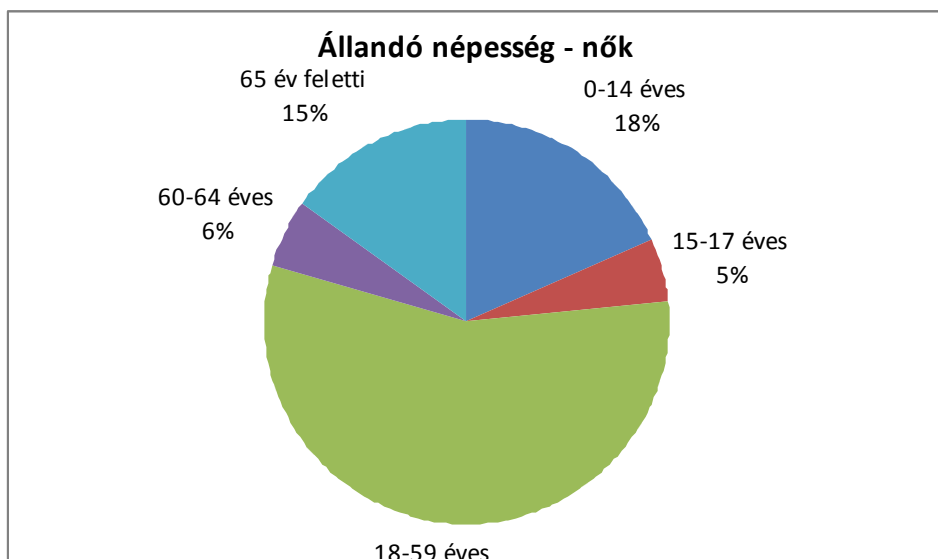
A lakónépesség csökkenését tapasztalhattuk az elmúlt években, ez kihat a település egész életére.

2013	Fő			%	
	Nők	Férfiak	összesen	nők	Férfiak
Nő	709	697	1406	50%	50%
0-2 évesek	-	-	62	-	-
0-14 éves	130	154	284	46%	54%
15-17 éves	36	57	73	49%	51%
18-59 éves	397	404	801	50%	50%
60-64 éves	40	37	77	52%	48%
65 év feletti	106	65	171	62%	38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2013 évi állandó népesség korosztályban való megbontását mutatja a fenti tábla.

/

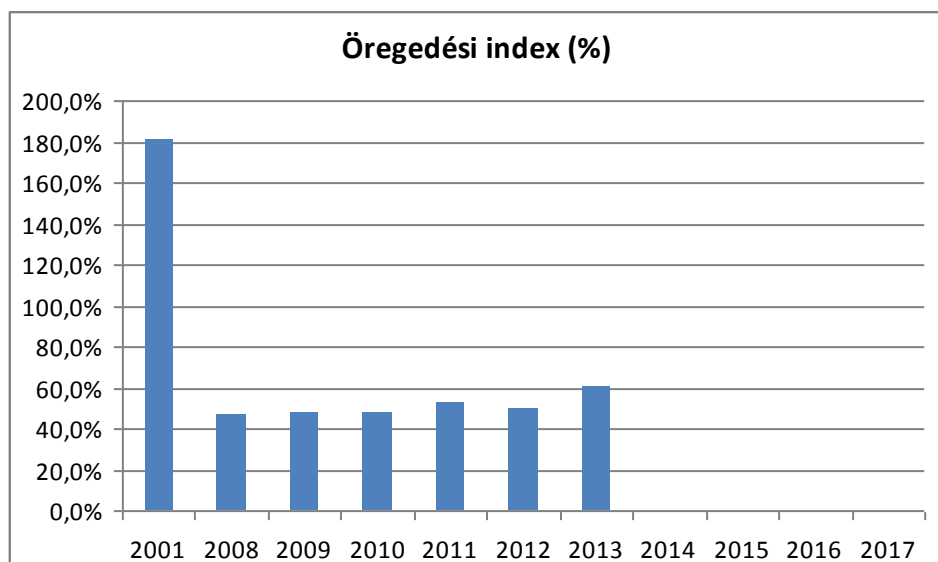
2. számú táblázat - Állandó népesség

A nők és a férfiak 50-50%-ban oszlanak meg a településünkön.

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	400	221	181,0%
2008	151	322	46,9%
2009	149	310	48,1%
2010	151	314	48,1%
2011	160	305	52,5%
2012	156	312	50%
2013	171	284	60,2%

Forrás: TeIR, KSH-TSTA

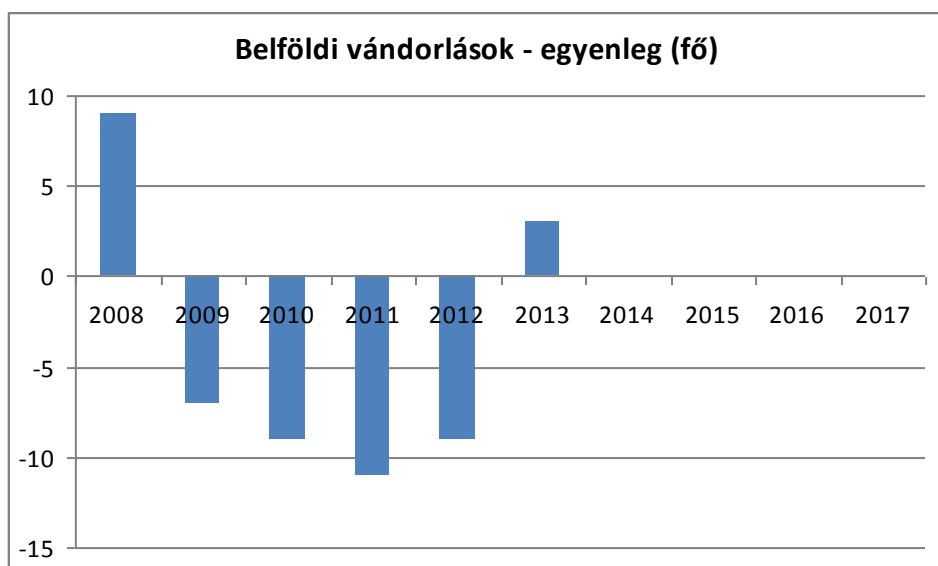
3. számú táblázat - Öregedési index

Az öregedési indexen jól látható, hogy az elmúlt években jelentős változás volt.

	állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	egyenleg
2008	43	34	9
2009	29	36	-7
2010	27	36	-9
2011	22	33	-11
2012	27	36	-9
2013	49	46	3

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

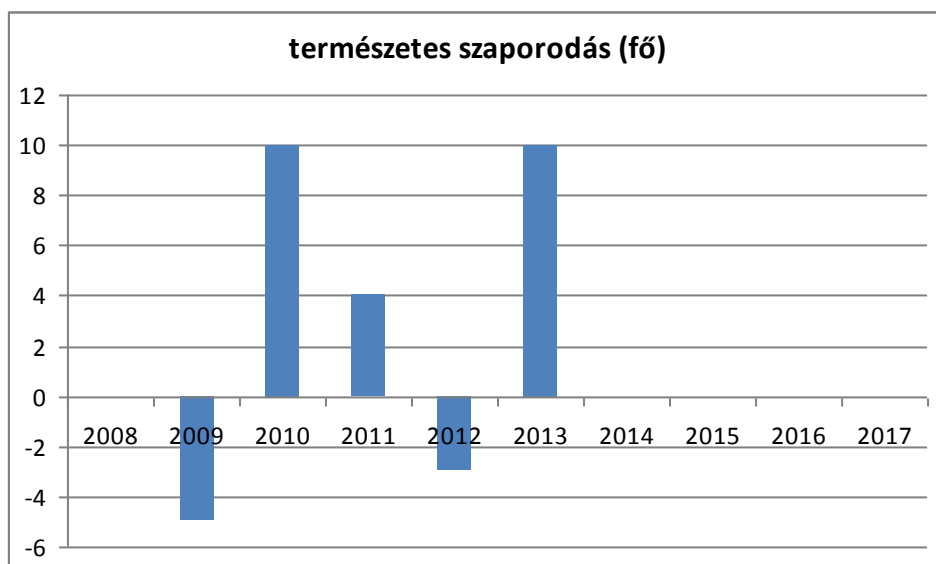
4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

2009 óta folyamatosan csökken a Tiszatarjánba beköltözők létszáma és nő az elköltözők száma, amíg nincsenek a településen munkahelyek ezen nem tudunk változtatni. A fiataloknak kevésbé lesz vonzó a településünk. Hosszú évek óta 2013-ban volt először a bevándorlók száma magasabb, mint az elvándorlóké.

	élve születések száma	halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2008	18	18	0
2009	17	22	-5
2010	22	12	10
2011	14	10	4
2012	16	19	-3
2013	21	11	10

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

A természetes szaporodás 2013-ban jelentősen nőtt.

Értékeink, küldetésünk

Településünk legnagyobb értéke sokszínűségében rejlik. A jó környezeti adottság, a szociális- és egészségügyi ellátás, oktatási-nevelési intézmények megléte és munkájuk minősége mind alapot adhatnak arra, hogy településünkön mindenkinek esélye legyen a jó minőségű szolgáltatásokra, a megfelelő életkörülményekre.

Tiszatarján Község Önkormányzat az alábbi küldetést tekinti sajátjának: A múlt történelmi és természeti értékeit megőrizni fontos feladatunk. Ezen túlmenően a változások előidézőiként az utókor számára maradandót alkotni és hátrahagyni szintén lényeges küldetés. Megfelelni a helyi lakosok igényeinek, ugyanakkor világunk változást sürgető kihívásainak is. A település életét felelősen irányítani, gazdasági,

társadalmi és környezeti adottságait minél teljesebb mértékben kihasználva fejlődését elősegíteni és a különböző forrásokat felkutatva cselekedni.

A település gazdasági növekedését felgyorsítani, a lakosság életkörülményeit javítani, úgy, hogy közben megőrizzük a helyi hagyományokat, szokásokat és értékeket, valamint figyelembe vesszük az esélyegyenlőségi szempontokat, amelyek áthatják a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a település életének alakítása során. A település mindenkié, aki községünk életét megőrizni, építeni és jobbá tenni akarja.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megélte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása, vagy az anyagi helyzete.

Tiszatarján Község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat, a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaival. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben közvetlen szolgáltatási során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenységek folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak elősegítve ezzel a lakosság ilyen irányú szemlélet váltását is. Ennek eszközei a szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) célja a szociális szempontból befogadóbb társadalom megteremtése, a hátrányos helyzetben élő állampolgárok segítése, támogatása, életminőségük javítása.

Tiszatarján település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Alapvető célunk, hogy Tiszatarján község olyan település legyen, ahol a lehető legteljesebben érvényesül az az alapelv, mely szerint minden ember egyenlő.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A helyi esélyegyenlőségi programok felülvizsgálatának szükségessége

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkty.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról. A törvény 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyet a 31. § (4) bekezdése értelmében kétévente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. Utóbbi bekezdés szó szerint: „(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

A szociális területet lefedő, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) jelentős változáson ment keresztül.

A 2013. évi LXXV. törvény és a 197/2013.(VI.13.) Kormányrendelet módosítja fenti jogszabályokat. A törvénymódosítás értelmében 2014. január 1-jétől az átmeneti segély, a temetési segély és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás önálló ellátási formaként megszűnik, és önkormányzati segéllyé olvadt össze. A törvény felhatalmazása szerint a települési önkormányzatnak legkésőbb 2013. december 31- éig kellett

megalkotnia az önkormányzati segély megállapításának, kifizetésének, folyósításának valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló rendeletét.

2. A hatáskörök a szerint kerültek módosításra, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 41.§ (4) bekezdése lehetővé teszi, hogy a képviselő-testület hatáskörét a jegyzőre átruházza.

3. A korábban a közoktatásról szóló törvényből a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet tényének megállapítása a Gyvt. szabályozása értelmében 2013. szeptember 1. napjától a jegyző feladata. Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében 3 körülményből (szülők alacsony iskolázottsága, alacsony foglalkoztatottsága, illetve a gyermek elégtelen lakókörnyezete) legalább 1 fennáll, halmozottan hátrányos helyzet megállapításához pedig a fenti 3 körülményből legalább kettőnek kell fennállnia. A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása a gyermekek részére a köznevelés területén kedvezményeket, támogatásokat, jogosultságokat biztosít.

4. Az étkeztetés esetében a Szt. 62.§(1) bekezdése határozza meg a szociális rászorultság szempontjait, melyek között szerepel a hajléktalanság is, mint rászorultsági szempont.

5. A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek. A helyi önkormányzatok felelőssége növekszik a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában. A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők: - aktív korúak ellátása, - időskorúak járadéka, - ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj), - közgyógyellátás (alanyi és normatív formák), - egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság. A hatáskörváltás tehát az aktív korúak ellátását érinti, a felsorolt többi ellátást az eddigiekben is a járási hivatalok állapították meg. Egyéb támogatás biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek.

6. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lett, amelynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzatok határozhatták meg.

AZ EGYES ELLÁTÁSOKAT ÉRINTŐ VÁLTOZÁSOK:

I. Aktív korúak ellátása (jogszabályi háttér: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (a továbbiakban: Szt.), 33.§-37/C.§, az átmeneti rendelkezések vonatkozásában: 134.§, 134/B.§) Az aktív korúak ellátása az aktív korú, nem foglalkoztatott személyeknek nyújtott ellátás, amely olyan személyeknek állapítható meg, akiknek a családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíjminimum 90%- a (25 650 Ft) alatt van, és a családnak nincs a törvényi értékhatárt meghaladó vagyona.

I.1. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást a járási hivatal állapítja meg. A támogatás havi összege – 2014-hez hasonlóan – 22 800 Ft.

I.2. Rendszeres szociális segély nevű ellátás 2015. március 1-től megszűnt. A korábban erre a támogatásra jogosult személyek más ellátásokra szerezhettek jogosultságot. Az új rendszer bevezetésének lépései a következők: A jelenleg rendszeres szociális segélyre jogosult személyek ellátásra való jogosultságát a jegyző 2015. január 1. és– 2015. február 28. között felülvizsgálta. A felülvizsgálat eredményeként a jegyző határozatban megállapította hogy az ügyfél 2015. március 1-től milyen– ellátásra lett jogosult. Automatikusan, az új egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra lettek jogosultak azok a személyek,– akik azért jogosultak rendszeres szociális segélyre, mert egészségkárosodottnak minősülnek, vagy 14 év alatti gyermekük felügyeletét másképp biztosítani nem tudják. Ha vállalják a foglalkoztatást helyettesítő támogatáshoz kapcsolódó együttműködési kötelezettséget– (álláskeresőként való nyilvántartásba vétel, együttműködés a munkaügyi központtal), akkor foglalkoztatást helyettesítő támogatást kaptak a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltők, Az újonnan bevezetendő egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) összegét a rendszeres szociális segély összegére vonatkozó szabályok alapján kell kiszámítani, egyedül a családi jövedelemhatár összege változik. Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult ellátotti kör részére speciális élethelyzetük miatt nem került előírásra együttműködési kötelezettség. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyek pedig az állami foglalkoztatási szervvel kötelesek együttműködni.

II. Lakásfenntartási támogatás (jogszabályi háttér az átmeneti rendelkezésekre: Szt. 134/C.§ (1)-(2) bekezdés) A lakásfenntartási támogatás szabályai 2015. március 1-étől kikerültek a szociális törvényből. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg a kérelmezők részére. Lakásfenntartási támogatás iránti kérelmet utoljára 2015. február 28-án lehetett benyújtani. Azoknak az ügyfeleknek a jogosultsága, akik 2015. március 1. előtt kérelmezték a lakásfenntartási támogatást, a következőképpen alakult: Ha az ellátásra való jogosultságot 2014. december 31-ig megállapították, akkor az ügyfél a korábbi szabályoknak– megfelelően egy év időtartamra jogosult a lakásfenntartási támogatásra. Ha a hatóság 2015. január 1-ét követően döntött a támogatásra való jogosultságról, akkor a lakásfenntartási– támogatást csak 2015. február 28-ig lehet biztosítani. Az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez.

III. Adósságkezelési szolgáltatás (jogszabályi háttér az átmeneti rendelkezésekre: Szt. 134/C.§ (4) bekezdés) Az adósságkezelési szolgáltatás szabályai 2015. március 1-étől kikerültek a szociális törvényből. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg a kérelmezők részére. Azoknak az ügyfeleknek a jogosultsága, akik részére 2015. március 1. előtt került megállapításra az adósságkezelési szolgáltatás, a szolgáltatást a korábbi szabályok alapján kell nyújtani. Az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek számára.

IV. Méltányossági közgyógyellátás (jogszabályi háttér az átmeneti rendelkezésekre: Szt. 134/C.§ (3) bekezdés) A méltányossági közgyógyellátás szabályai 2015. március 1-től kikerültek a szociális törvényből,

ettől az időponttól kezdődően biztosítása nem lesz kötelező. Méltányossági közgyógyellátás iránti kérelmet utoljára 2015. február 28-án lehetett benyújtani.

V. Méltányossági ápolási díj Az ellátás biztosítása az települési önkormányzatok számára jelenleg sem kötelező. A méltányossági ápolási díj szabályai 2015. március 1-jétől kikerültek a szociális törvényből. A 2015. március 1-ét megelőzően megállapított ellátások az önkormányzat mérlegelésétől függően biztosíthatóak 2015. március 1-jét követően, települési támogatás formájában.

VI. Önkormányzati segély (jogsabályi háttér: Szt. 45.§) Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen **települési támogatás** lett. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Az önkormányzat kötelezettsége abban áll, hogy a települési támogatásról rendeletet alkosson. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

Az EU 2020 stratégia

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modellhiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózás politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A program elkészítésénél figyelembe vettük továbbá azon alábbi helyi rendeleteket, amelyek a település szociálisan hátrányos helyzetű lakossága problémáinak enyhítésére szolgálnak:

2011. évi CLXXXIX. Törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és

- fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
 4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
 5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
 6. óvodai ellátás;
 7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
 8. szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
 9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
 10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
 11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
 12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
 13. helyi adóval, gazdaság szervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
 14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
 15. sport, ifjúsági ügyek;
 16. nemzetiségi ügyek;
 17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
 18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
 19. hulladékgazdálkodás;
 20. távhőszolgáltatás;
 21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

A helyi szociális ellátásokról szóló 6/2015. (IV.29.) rendelet

„Települési támogatás 8.§

(1) A Képviselő-testület az e rendeletben meghatározottak szerint nyújt települési és rendkívüli települési támogatást a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő családok, illetve személyek részére elsősorban a Szt. 45.§ (1) és (4) bekezdésében meghatározott esetekben.

(2) Települési támogatás igényelhető:

a) Lakhatási támogatás pénzbeli formában

(3) A Képviselő-testület települési támogatásként lakhatási támogatást nyújthat pénzbeli formában a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás lakhatásához kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez.

- (1) A támogatás ingatlan használathoz kapcsolódik. A támogatás ugyanazon ingatlanra csak egy jogosultnak állapítható meg, az ott élő személyek számától függetlenül. A támogatás igénylésére elsősorban az ingatlant használó háztartás egy tulajdonos tagja jogosult vagy amennyiben tulajdonos által kérelem benyújtására nem került sor, úgy érvényes bérleti szerződéssel rendelkező bérlő használó jogosult.
- (2) A lakhatási támogatás összege ingatlanonként és háztartásonként 2.500.-Ft/hó.
- (3) Lakhatási támogatás pénzbeli formájára jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.
- (4) A támogatás iránti kérelmet a Rendelet 2. mellékletét képező nyomtatványon lehet igényelni. A támogatás a kérelem benyújtását követő hónap 1. napjától kezdődően 2015.12.31.-ig állapítható meg. A kérelemhez csatolni szükséges a háztartásban élők kérelem benyújtását megelőző havi nettó jövedelméről szóló igazolásokat, valamint a (4) bekezdésben szabályozott esetben a bérleti szerződést.
- (5) Nem állapítható meg lakhatási támogatás pénzbeli formában a kérelmező részére vagy más személy részére ugyanazon lakásra vonatkozóan, a 2015.03.01. előtt megállapított normatív lakásfenntartási támogatás folyósításának időtartama alatt.

8./A.§.

Rendkívüli települési támogatás

(1) Rendkívüli települési támogatást a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő családok, illetve személyek részére lehet nyújtani.

(2) Rendkívüli települési támogatás igényelhető:

- a) átmenetileg nehéz anyagi, létfenntartását súlyosan veszélyeztető helyzetbe került személy vagy család kiadásainak mérséklésére,
- b) természeti csapás, elemi kár (talajvíz kivételével), bűncselekmény áldozata esetén,
- c) eseti gyógyszerkiadás mérséklésére
- d) gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel nyújtott pénzbeli támogatásra vagy
- e) elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásra, amennyiben a kérelmezőn kívül az elhunyt is Tiszatarján községben állandó bejelentett lakóhellyel rendelkezett.

(3) Rendkívüli települési támogatás állapítható meg annak a személynek, aki a 8./A § (2) szerint rendkívüli élethelyzetbe került vagy létfenntartási gonddal küzd és családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 230 %-át, egyedül élő vagy egyedülálló esetén 250 %-át nem haladja meg, a (2) bekezdés b) és e) pontjában foglalt kivétellel, ahol jövedelemvizsgálat nem történik.

- (4) A rendkívüli települési támogatás egyszeri összege 1.000 Ft-tól 10.000 Ft-ig terjed, ami részben vagy egészben természetben is nyújtható.
- (5) A (2) bekezdés b) pontjában foglalt esetekben 1.000- 30.000 Ft adható rendkívüli települési támogatás.
- (6) A (2) bekezdés e) pontjában foglalt esetekben 10.000 Ft adható rendkívüli települési támogatás.
- (7) Rendkívüli települési támogatás ugyanazon jogosult részére egy naptári évben legfeljebb két esetben állapítható meg.
- (8) A rendkívüli települési támogatás felhasználásának ellenőrzése keretében a Hivatal a felhasználást alátámasztó dokumentumok (számla, nyugta stb.) becsatolására hívhatja fel a jogosultat.
- (9) A rendkívüli települési támogatás kifizetéséről a kérelem elbírálását követő 3 napon belül a Hivatal gondoskodik.
- (10) A rendkívüli támogatás iránti kérelmet e rendelet 3. melléklete szerinti nyomtatványon kell előterjeszteni.

(11) A 8./A § e) pontjában az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásra a kérelmet legkésőbb a haláleset bekövetkezésétől számított 30 napon belül elő kell terjeszteni. A kérelemhez mellékelni kell a halotti anyakönyvi kivonat másolatát, a temetés költségeiről a települési támogatást kérő vagy egy háztartásban élő családtagja nevére kiállított számlák eredeti példányát.

A talajterhelési díjról szóló 10/2015. (IX.25.) rendelet

A magánszemélyek kommunális adójáról szóló 7/2007 (XII.29) rendelet

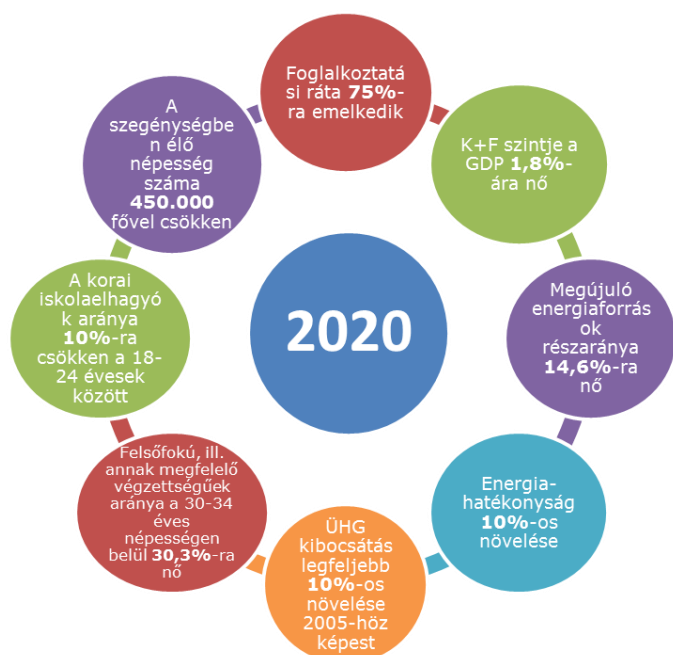
2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Széchenyi 2020.

A 2014-2020 közötti időszakban jelentős uniós forrás áll Magyarország rendelkezésére. A korábbi hét éves periódushoz képest – melynek a legfőbb célja a leszakadt régiók felzárkóztatása volt – a most induló ciklusban az EU más célkitűzéseket vállalt. Ezeket 11 pontban foglalta össze. Az összes tagállamnak a 11 célhoz kell igazítania saját fejlesztési terveit, így mind a 28 ország egy irányba fejlődik majd tovább. Magyarország a következő hét éves időszakban összesen 7480 milliárd forintot használhat fel. Az összes forrás 60%-át a Gazdaságfejlesztésre fordíthatjuk majd, melynek részét képezi a foglalkoztatottság elősegítése is. Az előző időszakhoz képest másfélszer több forrás jut majd munkahelyteremtésre, háromszor több a kutatás-fejlesztésre és innovációra, energiahatékonyságra és az infokommunikációs szektor fejlesztésére pedig a korábbi dupláját használhatjuk fel. A teljes pénzügyi keret legalább 15

százalékát közvetlenül a kis- és középvállalkozások megerősítésére fordítják majd, és a pályázati rendszerben is több változásra számíthatunk.

	2007-2013	2014-2020
Uniósi tervezési keretek	-Strukturális alapok és vidékfejlesztés elkülönül -Tagállami szintű keretdokumentum (Nemzeti Stratégiai Referenciakeret, NSRF)	•Integrált tervezés:Közös Stratégiai Keret (5 alap egységes keretben) uniós szinten •Tagállami szintű keretek (Partnerségi Megállapodás)
Tematikus súlypontok	- 15 OP	• 9 OP, célzottabb tervezés uniós és hazai szinten (11 tematikus cél, EU 2020)
Prioritások	-Gazdaságfejlesztés: 24% -Foglalkoztatás mint szociális kérdés	• gazdaságfejlesztés: 60% • Foglalkoztatás a gazdasági fejlesztés része
Intézményrendszer	-Központi irányítás (NFÜ) -Regionális dekoncentráció (RFÜ)	• központi koordinációval (ME) működő decentralizált intézményrendszer (IH-k a szakpolitikáért felelős tárcáknál) • valós térségi decentralizáció (megyei szinten)
Eljárásrendek, támogatási formák	-Komoly adminisztratív kötelezettségek, -2010-től racionalizáció, egyszerűsítések -Pályázatok vissza nem térítendő támogatással -Kombinált mikro-hitel	• egyszerűbb eljárásrendek, központi koordinációval •Vissza nem térítendő támogatások mellett nagyobb teret kapnak a pénzügyi eszközök •A pénzügyi eszközök teszik ki a teljes összeg 10%-át • közsféra ne pályázzon: szakmailag kijelölt fejlesztések, ismert programozható forráskeretek • nyílt pályázatok mellett optimalizált projekt-kiválasztási eljárások

2014-2020 időszak Operatív programok:

Gazdaságfejlesztési és Innovációs OP (GINOP)

Versenyképes Közép-Magyarország OP (VEKOP)
Terület és Településfejlesztési OP (TOP)
Intelligens Közlekedésfejlesztési OP (IKOP)
Környezet és Energetikai Hatékonyság OP (KEHOP)
Emberi Erőforrás Fejlesztési OP (EFOP)
Koordinációs OP (KOP)
„Vidékfejlesztés, halászat” OP

Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Tiszatárján Község Önkormányzata a 2014-2019 gazdasági programját a 24/2015(III.31) határozatával fogadta el.

Köznevelés-fejlesztési terv – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az

Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszeresse a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszeresse az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §) Kistérségi szinten került megalkotásra 2011. évben.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskoruk szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség eseten a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Településfejlesztési koncepció - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt, biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Helyi esélyegyenlőségi programunk szervesen kapcsolódik a mezőcsáti kistérség esélyegyenlőségi programjához. Településünkön található köznevelési intézmény szintén rendelkezik esélyegyenlőségi programmal.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját adó statisztikai adatok legnagyobb részét az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatbázisból gyűjtöttük össze. Jelentős segítséget nyújtottak továbbá a releváns adatok összegyűjtéséhez az önkormányzat, valamint az önkormányzat társszervei és intézményei nyilvántartásai és statisztikái. Ezenkívül támaszkodtunk egyes ágazati beszámolók megállapításaira, a különböző területeken dolgozó szakemberek tapasztalataira. Azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs vagy nem lehet, elsősorban a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki. A fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan releváns adatokat gyűjtéssel, helyi ismeretség alapján sikerült beszerezniük, mivel az önkormányzatunk erre vonatkozóan adattal nem rendelkezik. Az intézményekre jellemző adatokat az iskolai és óvodai statisztikák nyújtották.

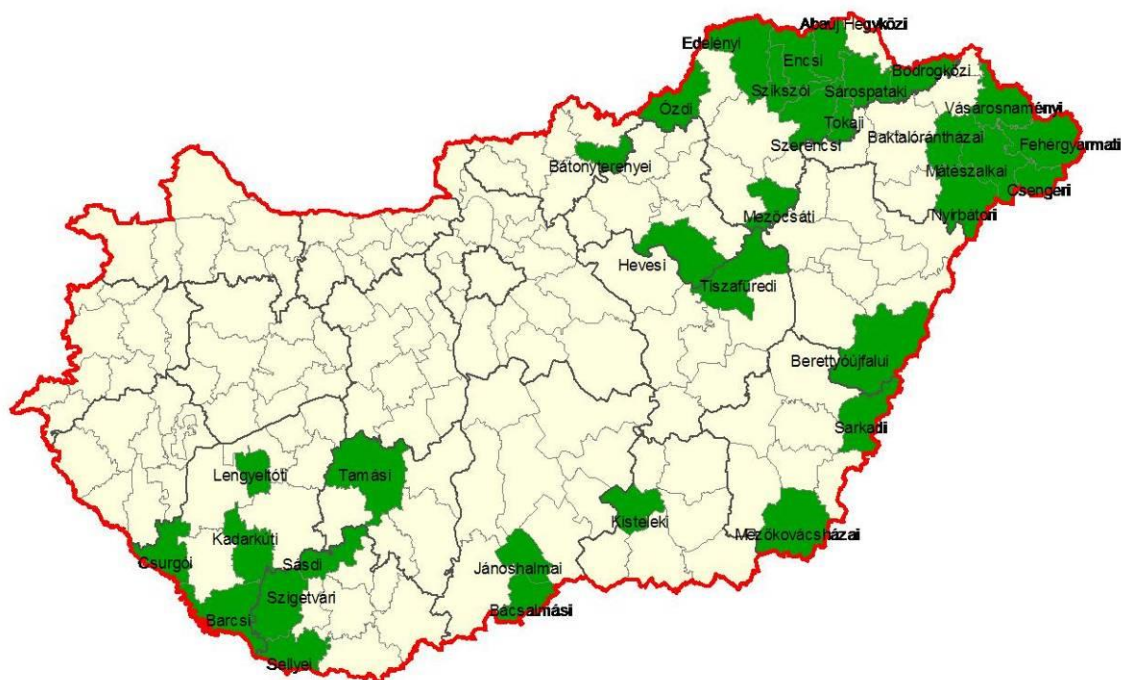
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új keletű jelenség az emberiség történelmében; a XX. században jelent meg először. A mélyszegénység fogalmát a Társadalmi Megújulás Operatív Program (későbbiekben: TÁMOP) „Közösségi felzárkóztatás a mélyszegénységben élők integrációjáért” című pályázati felhívás bizonyos része írja le pontosan. Eszerint:

„Azokat a közösségeket, amelyek mélyszegénységbe süllyedtek a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.”

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák - (2011-2020.) című dokumentum előszavában foglaltak szerint „Ma Magyarország egyik legsúlyosabb gondja a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén, valamint a hátrányos helyzetű térségekben és települések periferiáján növekvő és újonnan kialakuló rossz lakhatási körülmények” A dokumentum megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.”

Magyarországon a mélyszegénységben élők területi elrendeződése nagyjából egybeesik a leghátrányosabb helyzetű kistérségek (továbbiakban LHH kistérség) területével (1. ábra).

1. ábra: LHH kistérségek Magyarországon napjainkban
(forrás: <http://www.nfu.hu>)

Ezen térségek leginkább az ország északkeleti részében találhatók; Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a Sajó és a Bodrogek közötti területen, valamint Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. Másik fontos térség a Dél-Dunántúl bizonyos részei, úgy, mint az Ormánság, vagy Tolna megyében a Tamási kistérség.

A mélyszegénységből való kitörés rendkívül nehéz, mondhatni lehetetlen. A helyzetüket az is rontja, hogy rendkívüli elszigeteltségben élnek mind társadalmilag, mind gazdaságilag. Ebben nagy szerepe van az infrastruktúra fejletlenségének. Kutatások igazolják, hogy azoknak a településeknek a száma és aránya, ahol a mélyszegénységben élő családok a helyi társadalom többségi csoportját alkotják, megháromszorozódott az elmúlt évtizedben.

A roma lakosság helyzetének vizsgálatát jelentősen befolyásolja, hogy jelenleg Magyarországon hivatalosan az a lakos tekintendő romának, aki magát romának vallja, tekintettel arra, hogy az adatvédelmi törvény értelmében a nemzetiséghez való tartozásra vonatkozó személyes adat különleges személyes adatnak minősül, amelyet – a törvényben meghatározott eseteket kivéve - az érintett írásos beleegyezése nélkül nem lehet nyilvántartani. A beilleszkedni vágyás illetve a cigányokkal szembeni előítéletek miatt azonban Magyarországon ma a roma népesség egy része nem szívesen vállalja roma identitását, éppen ezért számukat megmondani nagyon nehéz. A település roma lakosainak aránya becslések szerint 30%. A településen élő roma lakosság nagy hányada halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. tv. 4.§-a szerint a *jövedelem*: elismert költségekkel és befizetési kötelezettségekkel csökkentett összeg, *vagyon*: ha e törvény másként nem rendelkezik, a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog. A Szt. szabályozza azokat a szociális ellátásokat, amelyek igényelhetők. A szociális rászorultságtól függő pénzbeli, természetbeni gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 2/2011 (III.18) rendeletünk szerint biztosítjuk a jogosultaknak az ellátásokat.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény szabályozza a családtámogatási lehetőségeket (gyes, családi pótlék, iskoláztatási támogatás, anyasági támogatás stb.).

Tiszatarján az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 105/2015 (IV.23) települések közé tartozik. Ezen tény alapjaiban befolyásolja a településen élők jelentős részének jövedelmi és vagyoni helyzetét. A népesség jövedelmi viszonyairól nem áll rendelkezésünkre valós és megbízható kép, bár a személyi jövedelemadó önkormányzatunkat megillető összege némi támpontot jelenthet ezen kérdés vizsgálatakor. A 2012. évben a személyi jövedelemadó 8%-a 5.386 eFt volt, a személyi jövedelemadó mérséklésére 37.970 eFt kiegészítést kapott önkormányzatunk a központi költségvetésből.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

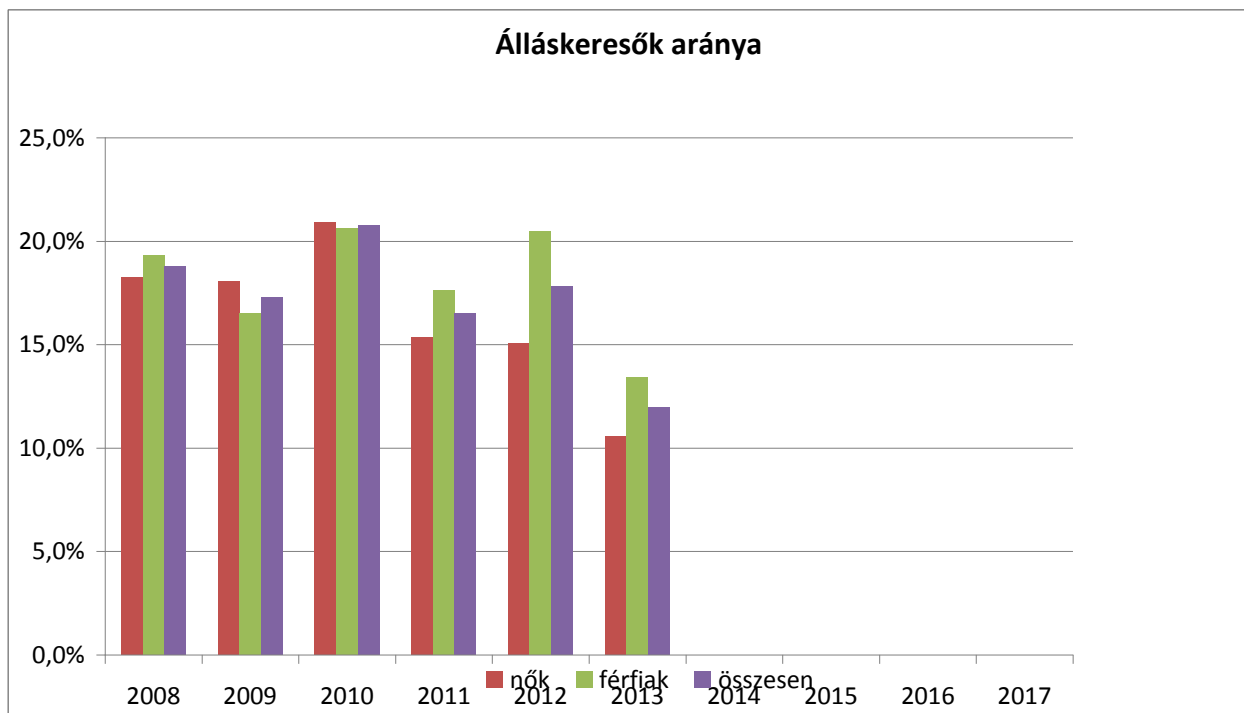
Az alábbi adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, valamint, hogy ez miként változott az elmúlt években, levetítve nők és férfiak arányára a vizsgált területen.

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		Összesen	
	fő	fő	Fő	fő	%	fő	%	Fő	%
2008	471	481	952	86	18,3%	93	19,3%	179	18,8%
2009	465	484	949	84	18,1%	80	16,5%	164	17,3%
2010	464	480	944	97	20,9%	99	20,6%	196	20,8%

2011	462	476	938	71	15,4%	84	17,6%	155	16,5%
2012	464	474	938	70	15,1%	97	20,5%	167	17,8%
2013	473	478	951	50	10,6%	64	13,4%	114	12%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

A felső diagramból megállapítható az, hogy a regisztrált álláskeresők között a férfiak aránya magasabb.

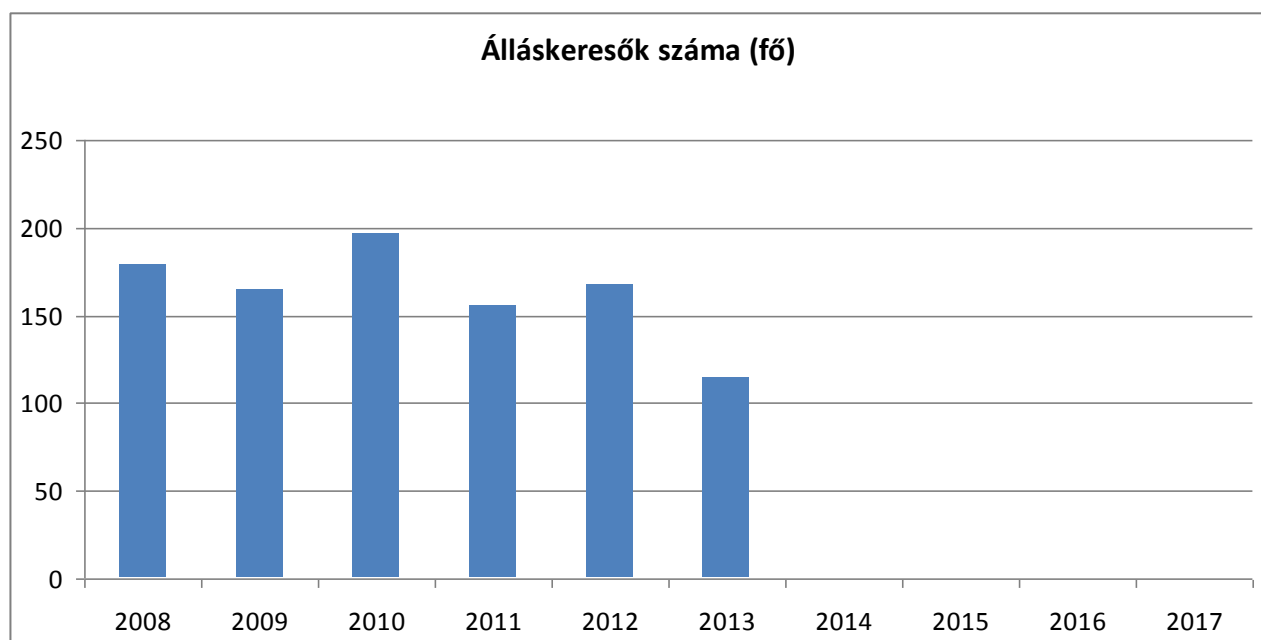
Megfigyelhetjük, hogy az életkor nem befolyásoló tényező a munkanélkülivé válásnál, nincs kiugró korosztály.

nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	2008	2009	2010	2011	2012	2013
		179	164	196	155	167	114
20 éves és fiatalabb	fő	8	14	12	14	13	14
	%	4,5%	8,5%	6,1%	9,0%	7,8%	12,3%
21-25 év	fő	25	24	27	24	28	17
	%	14,0%	14,6%	13,8%	15,5%	16,8%	14,9%
26-30 év	fő	26	16	24	20	14	13
	%	14,5%	9,8%	12,2%	12,9%	8,4%	11,4%
31-35 év	fő	30	27	29	18	22	8
	%	16,8%	16,5%	14,8%	11,6%	13,2%	7%
36-40 év	fő	31	24	26	23	20	16
	%	17,3%	14,6%	13,3%	14,8%	12%	14%
41-45 év	fő	23	20	28	22	25	16

	%	12,8%	12,2%	14,3%	14,2%	15%	14%
46-50 év	fő	18	19	21	17	23	14
	%	10,1%	11,6%	10,7%	11,0%	13,8%	12,3%
51-55 év	fő	9	17	22	14	17	8
	%	5,0%	10,4%	11,2%	9,0%	10,2%	7%
56-60 év	fő	8	3	6	3	5	8
	%	4,5%	1,8%	3,1%	1,9%	3%	7%
61 év felett	fő	1	0	1	0	0	0
	%	0,6%	0,0%	0,5%	0,0%	0%	0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

A következő diagram a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek arányát mutatja be, nők és férfiak bontásában.

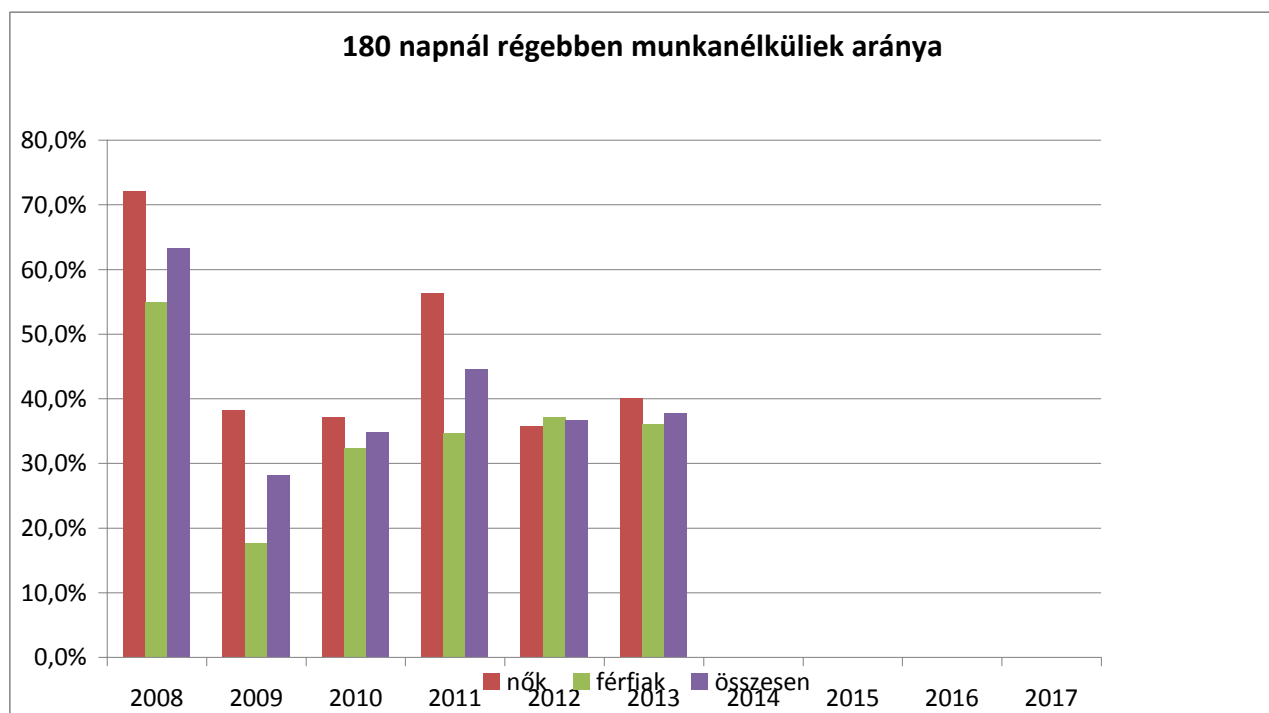
A tartós munkanélküliek jelentős részénél önértékelési problémák lépnek fel, amelynek következtében sokkal könnyebben izolálódnak, ezáltal sokuknál különböző egészségügyi és pszichés problémák lépnek fel, amely sok esetben magával hozza a családi feszültségeket és konfliktusokat.

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	86	93	179	62	51	113	72,1%	54,8%	63,1%
2009	84	80	164	32	14	46	38,1%	17,5%	28,0%
2010	97	99	196	36	32	68	37,1%	32,3%	34,7%

2011	71	84	155	40	29	69	56,3%	34,5%	44,5%
2012	70	97	167	25	36	61	35,7%	37,1%	36,5%
2013	50	64	114	20	23	43	40%	35,9%	37,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

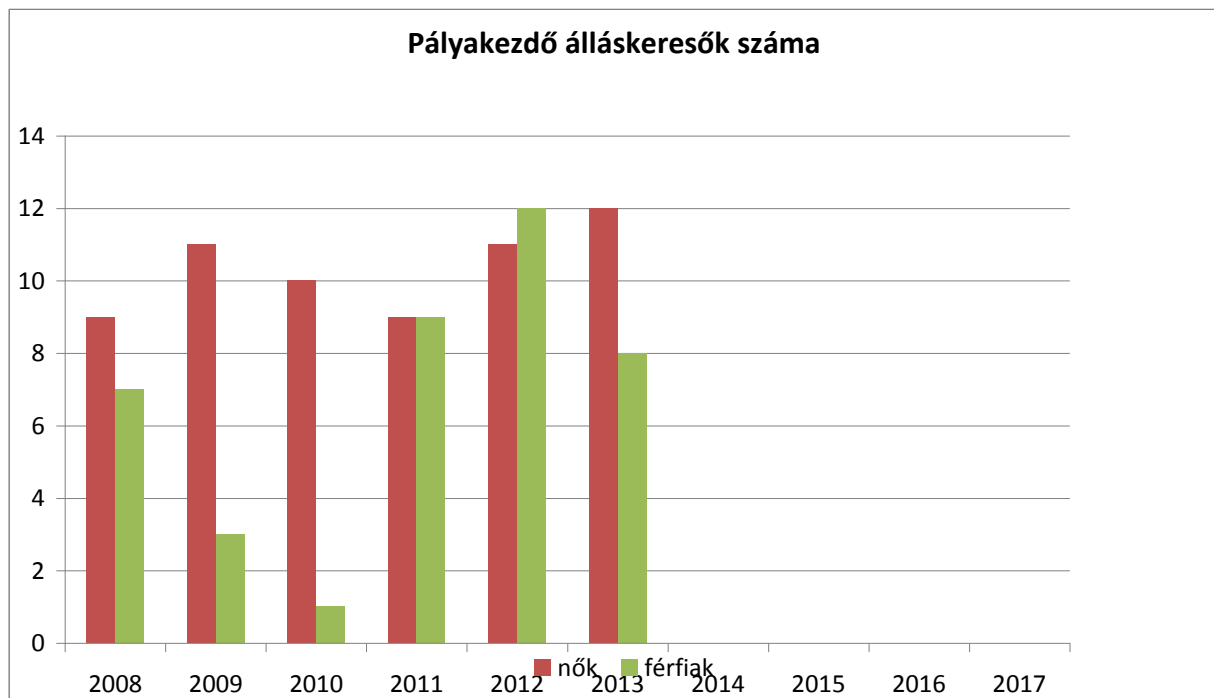
Szomorú, hogy folyamatos növekedést mutat a nyilvántartott pályakezdő munkanélküliek száma mind számbelileg, mind a 18-29 éves lakosság arányához viszonyítottn. Ha mindehhez hozzávesszük azt a tényt, hogy a munkanélküliség elől menekülve számos – főleg magasabb iskolai végzettséggel rendelkező – fiatal hagyja el a települést, akkor még inkább kedvezőtlen képet kapunk. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését nemcsak a munkalehetőségek száma, hanem a nem megfelelő szakmaválasztás valamint a szakmai tapasztalat hiánya is befolyásolja. A kimutatásban szereplő pár fő ugyan nem nagy létszámot mutatnak, de településünk létszámához és korosztályához viszonyítottan jelentősnek mondható.

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		Összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	118	107	225	9	7,6%	7	6,5%	16	7,1%
2009	125	110	235	11	8,8%	3	2,7%	14	6,0%
2010	128	114	242	10	7,8%	1	0,9%	11	4,5%
2011	124	116	240	9	7,3%	9	7,8%	18	7,5%

2012	124	115	239	11	8,9%	12	10,4%	23	9,6%
2016	130	120	250	12	9,2	8	6,7%	20	8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	Nő	férfi	Összesen	nő	férfi	Összesen		Nő		Férfi	
	fő	Fő	fő	Fő	fő	fő	Fő	%	fő	%	fő	%
2001	1299	587	712	842	181	661	457	35,2%	406	69,2%	51	7,2%
2011	1046	518	528	736	170	566	310	29,6%	348	67,2%	-38	-7,2%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

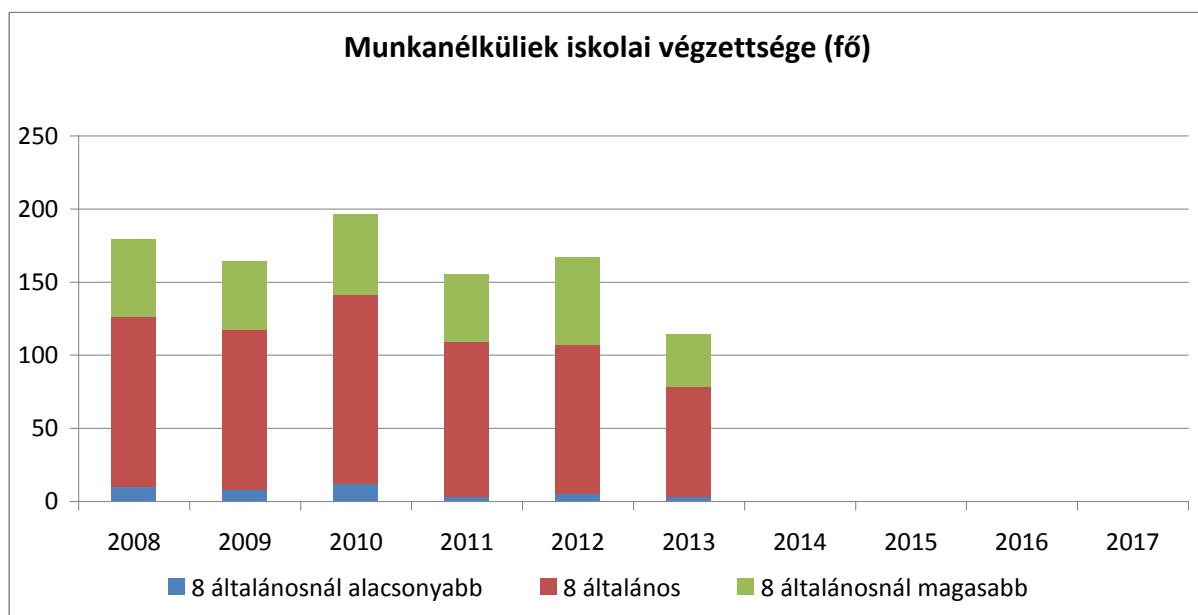
3.2.5. számú táblázat – Alacsonyan iskolázott népesség

A munkanélküliek helyzetének vizsgálatakor nem hagyhatjuk figyelmen kívül az iskolai végzettség szerinti megoszlását, mivel az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatási szempontból talán a leghátrányosabb helyzetben vannak

Év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	179	10	5,6%	116	64,8%	53	29,6%
2009	164	8	4,9%	109	66,5%	47	28,7%
2010	196	12	6,1%	129	65,8%	55	28,1%
2011	155	3	1,9%	106	68,4%	46	29,7%
2012	167	5	3%	102	61,1%	60	35,9%
2013	114	3	2,6%	75	65,8%	36	31,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.6. számú táblázat – Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Mindenekelőtt arra érdemes rámutatnunk, hogy a lakosság előregedésével párhuzamosan csökken a 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettségűek aránya. Ez az arány 2011 évben már 1,9%. A lakosság iskolai végzettségének növekedése nagyrészt arra vezethető vissza, hogy a belépő fiatal lakosság képzetesebb, mint a kilépő idősebb lakosság, másrészt a mutató emelkedésében valószínűleg gazdasági okok is közrejátszanak, hiszen a munkaerőpiacon nagy valószínűséggel könnyebben talál munkát a képzett munkaerő.

A felnőttoktatási képzési rendszerben nem találtunk résztvevőt, melynek oka a képzések települési szintre való eljutásának hiánya. Az itt élő munkanélküli nem tud eljárni, illetve az alacsony képzettség miatt nem is vállalja ezt.

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	Fő	Fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

c) közfoglalkoztatás

A magas munkanélküliséget igyekszik enyhíteni a közfoglalkoztatás új rendszere, amelyet a 2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény hozott létre. A közfoglalkoztatás szervezését településünkön Tiszatarján Község Önkormányzata látja el.

Összevetve a közfoglalkoztatásban részt vevők számát a település aktív korú népességének nagyságával, látszik, hogy a közfoglalkoztatás jelentős, ugyanakkor nem elégséges szerepet tölt be a település helyi munkaerejének foglalkoztatásában, ez a foglalkoztatási forma csak részben tudja pótolni a hiányzó munkalehetőségeket.

A mélyszegénységben élők és a településen élő romák foglalkoztatásában jelentős szerepet kapnak a közfoglalkoztatási programok. Ezen csoport igen jelentős részének a közfoglalkoztatás jelenti az egyetlen reális esélyt a munkához való jutásra.

Településünk a 2011. évben csatlakozott a Startmunka Mintaprogramhoz.

A 2012. évben elindított közfoglalkoztatás:

- mezőgazdaság- élelmiszer-növény
- mezőgazdaság-energianövény
- közúthálózat javítása
- belvíz karbantartás

majd a **2013. évtől** hat programban dolgoznak közfoglalkoztatottak:

- mezőgazdaság- élelmiszer-növény,
- mezőgazdaság-energianövény,
- mezőgazdaság-állattartás,
- közúthálózat javítása,
- belvíz karbantartás,
- mezőgazdasági utak javítása.

2014 évben az alábbi programokat indítottuk:

– mezőgazdaság- élelmiszer-növény,	20 fő
– mezőgazdaság-energianövény,	20 fő
– mezőgazdaság-állattartás	10 fő
– értékteremtő (piactér kialakítása)	15 fő
– értékteremtő (önkormányzati sátor készítése)	15 fő
– hosszú távú közfoglalkoztatás	20 fő

2015 évben az alábbi programokat indítottuk:

– mezőgazdaság- élelmiszer-növény, állattartás	30 fő
– bioenergia	20 fő
– illegális hulladéklerakó felszámolása	15 fő
– belterületi utak javítása	15 fő
– hosszú távú közfoglalkoztatás	30 fő
– helyi sajátosság	1 fő

Önkormányzatunk 2014 évben a Belügyminisztérium Jó gyakorlat különdíját vehette át a közfoglalkoztatás minőségi munkájáért.

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	50	5%	30	12%
2011	85	9,4%	48	20%
2012	105	12%	56	24%
2013	115	13%	63	27%
2014	100	11%	70	23%
2015	111	12%	75	25%

Forrás: Önkormányzat adatai

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Tiszatarján község aktív álláskeresői helyben ritkán találnak munkát.

A munkát vállaló lakosság kénytelen ingázni Mezőcsát és Tiszaújváros városok között, bár ennek is kevés esélye van, mert munkalehetőség ezekben a városokban is kezd minimális lenni.

A megyeszékhely Miskolc, valamint a főváros Budapest hiába kínál(na) sokkal jobb munkavállalási feltételeket, távolságuk miatt – ingázás esetén – egyik sem jelenthet reális célpont a lakosság számára.

A térség munkaerő-piaci helyzetére jellemző, hogy a térség településein sok esetben az önkormányzat tekinthető az egyik legnagyobb munkaadónak. Ez a jelenség településünk esetében is megfigyelhető. A településen jelen levő vállalkozások csekély számúak és azok sem tőkeerősek.

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	Foglalkoztatási programokban résztvevők száma
2008	56	9	3	n.a	9 725 000	10 239 000	0	0
2009	65	9	3	n.a	12 200 000	10 243 000	0	0
2010	69	9	3	n.a	11 700 000	11 192 000	1	39

2011	72	10	3	n.a	13 200 000	11 833 000	0	0
2012	n.a	10	3	n.a	n.a	n.a	1	41
2013	n.a	10	3	n.a	n.a	n.a	1	56

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – vállalkozások

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Sajnálatos, hogy a magas munkanélküliség következtében az érintetteknek nincs kapacitása arra, hogy speciálisan a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő, illetve az idősök foglalkoztatását elősegítő programokat dolgozzanak ki, és valósítsanak meg, ilyen programokat a településen egyedül a startmunka keretében folyó mezőgazdasági képzésnél találunk.

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	van	Startmunka-mezőgazdasági képzés
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	munkaügyi központ által szervezett
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	van	startmunka-mezőgazdaság
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	munkaügyi központ által szervezett

Forrás: helyi adatgyűjtés

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

Az elmúlt időszakban az önkormányzat és a cigány kisebbségi önkormányzat TÁMOP pályázat keretében megvalósult foglalkoztatási-képzési programja jelentett az itt élők számára lehetőséget a munkavállalásra.

év	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzaskörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzaskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	Nő
2008	0	0	n.a	n.a	0	0	n.a	n.a
2009	0	0	n.a	n.a	0	0	n.a	n.a
2010	20	19	n.a	n.a	20	19	n.a	n.a

2011	0	0	n.a	n.a	0	0	n.a	n.a
2012	17	24	n.a	n.a	17	24	n.a	n.a
2013	22	36	n.a	n.a	22	36	n.a	n.a

Forrás: helyi adatgyűjtés

3.2.12. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő fiatalok száma

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz a legnagyobb segítséget a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Mezőcsáti Járási Hivatalában megtalálható Munkaügyi Központ nyújtja.

	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőttképző programok a településen</i>	<i>van</i>	<i>Startmunka-mezőgazdasági képzés</i>
<i>felnőttképző programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>Munkaügyi központ</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	<i>nincs</i>	<i>n.a</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>Munkaügyi központ</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a településen</i>	<i>van</i>	<i>Startmunka-mezőgazdasági képzés</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>Munkaügyi központ</i>

Forrás: helyi adatgyűjtés

3.2.13. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

év	felnőttképző programok a településen		felnőttképző programok a vonzásközpontban		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzáskörzetben		helyi foglalkoztatási programok a településen		helyi foglalkoztatási programok a vonzáskörzetben	
	férfi	Nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	Nő	férfi	nő	férfi	Nő
2008	0	0	n.a	n.a	0	0	n.a	n.a	0	0	n.a	n.a
2009	0	0	n.a	n.a	0	0	n.a	n.a	0	0	n.a	n.a
2010	20	19	n.a	n.a	0	0	n.a	n.a	20	19	n.a	n.a
2011	0	0	n.a	n.a	0	0	n.a	n.a	0	0	n.a	n.a

201 2	17	24	n.a	n.a	0	0	n.a	n.a	17	24	n.a	n.a
201 3	22	36	n.a	n.a	0	0	n.a	n.a	22	36	n.a	n.a

Forrás: helyi adatgyűjtés

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő felnőttek száma

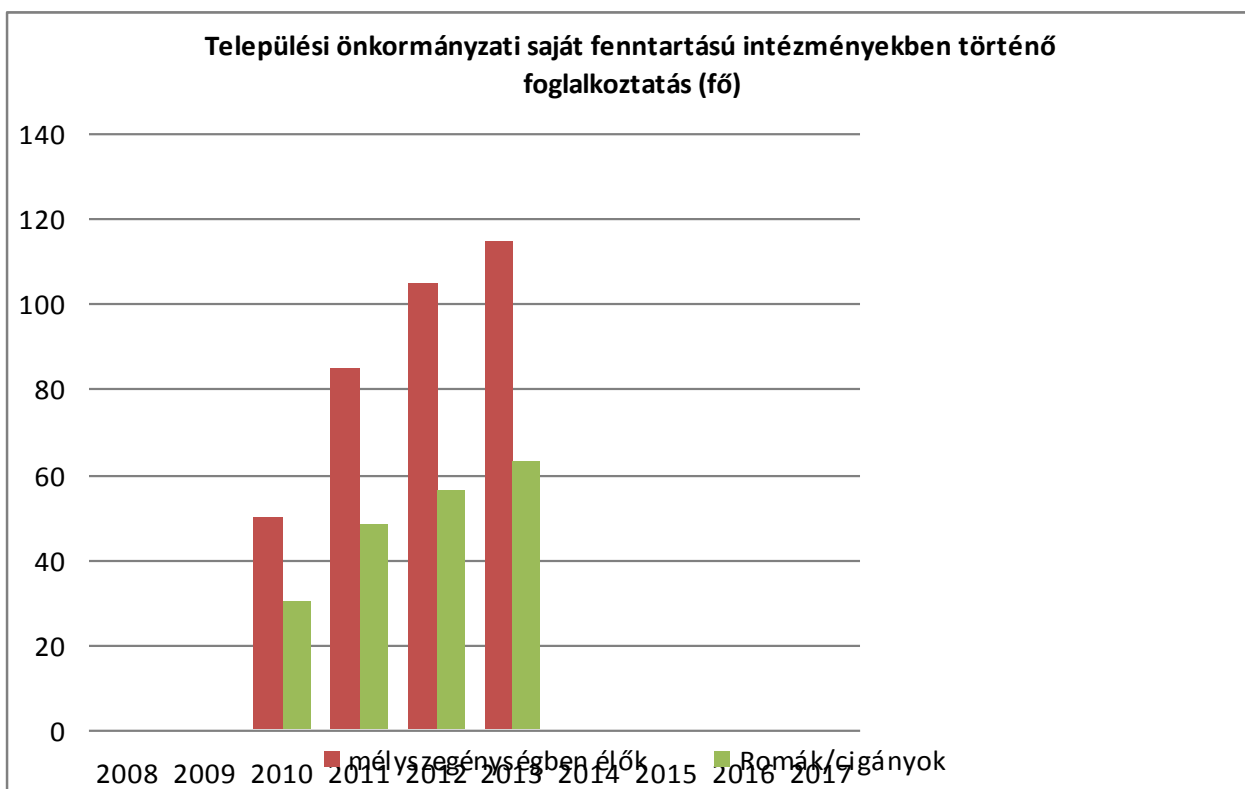
g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők helyzetére jellemző a településen, hogy több éve nem tudnak elhelyezkedni, alacsony végzettségük miatt, illetve a tankötelezettség befejezését követően pályakezdőként nem tudnak elhelyezkedni.

év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2010	50	30
2011	85	48
2012	105	56
2013	115	63

Forrás: helyi adatgyűjtés

3.2.15. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:

Településünkön hátrányos megkülönböztetés nem történt a foglalkoztatás területén.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

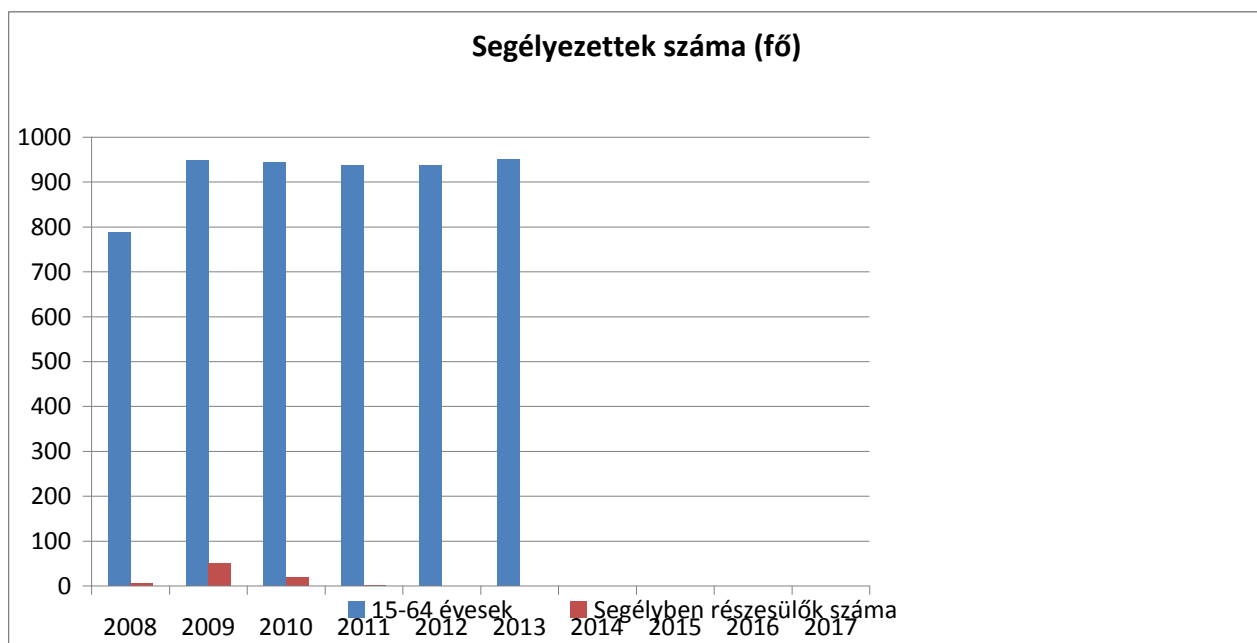
Az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, ápolási díj, települési támogatás. Ezek egy része az önkormányzatnál, egy része pedig a járásnál igényelhető.

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	787	6	0,8%
2009	949	49	5,2%
2010	944	19	2,0%
2011	938	1	0,1%
2012	938	0	0%
2013	951	0	0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	Fő	%
2008	179	16	#ÉRTÉK!
2009	164	24	#ÉRTÉK!
2010	196	17	#ÉRTÉK!
2011	155	10	9,7%
2012	167	23	13,8%
2013	114	9	7,9%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

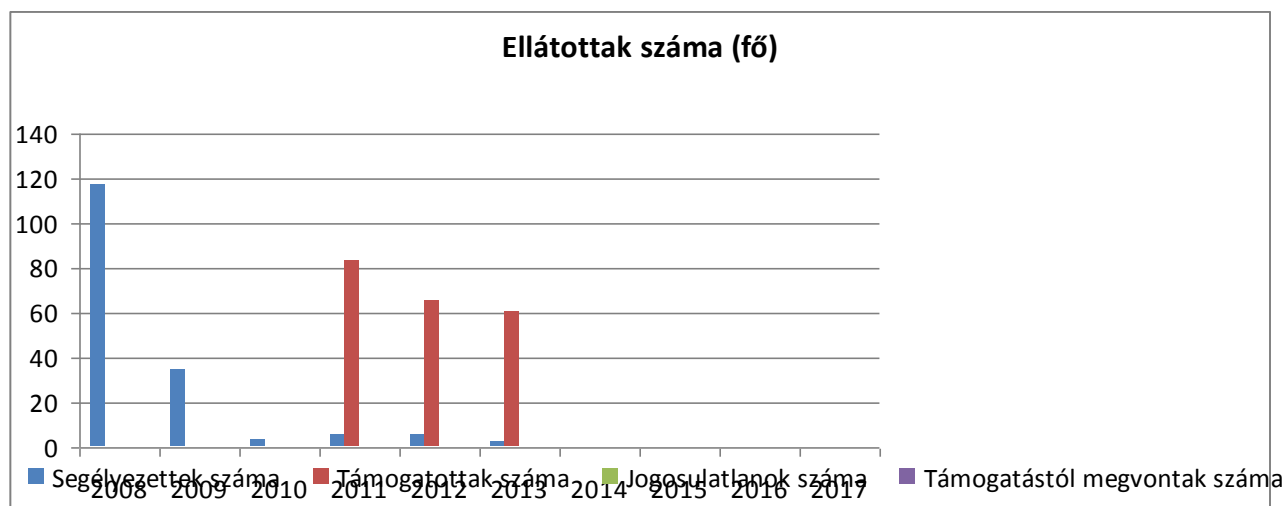
3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	117	100	0	0	0	0
2009	34	100	0	0	0	0
2010	3	100	0	0	0	0
2011	5	100	83	100	0	0
2012	5	100	65	100	0	0
2013	2	100	60	100	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, bemutatva a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Tiszatarján településen az elemzett időszakban (2008-2012) 530 db az összes lakásállomány. Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások nincsenek. Településünkön bérlakás, szociális lakásállomány, illetve egyéb lakáscéljára használt lakáscélú ingatlan nincs.

A közműszolgáltatásokhoz való hozzáférés mutatószámai fontos tényezők a lakosság életminősége szempontjából. Településünkön a vezetékes vízzel ellátott lakások aránya 88 %, az árammal ellátott lakások aránya 100 %, a vezetékes gázzal ellátott lakások aránya 65 %, a szennyvízhálózattal ellátott lakások száma: 80%. Mindenképpen meg kell jegyezni azonban, hogy ezek a mutatószámok nem biztos, hogy hűen tükrözik a valóságot, hiszen attól, hogy van lehetőség a szolgáltatás igénybe vételére, nem biztos, hogy annak lehetőségével élni is tudnak az ott lakók (pl. anyagi okok miatt)

a) bérlakás-állomány

év	összes lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	bérlakás állomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	szociális lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	532	1	0	0	0	0	0	0
2009	532	0	0	0	0	0	0	0
2010	532	0	0	0	0	0	0	0
2011	530	0	0	0	0	0	0	0
2012	530	0	0	0	0	0	0	0
2013	530	0	0	0	0	0	0	0
2014	504	0	0	0	0	0	0	0
2015	504	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

3.4.1. számú táblázat – Lakásállomány

b) szociális lakhatás:

Önkormányzatunk bérbe adható lakással nem rendelkezik

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok:

Önkormányzatunk bérbe adható lakással nem rendelkezik

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Településünkön ilyen helyzet nincs.

Év	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008	1	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0
2013	0	0

Forrás: önkormányzati adatok

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

e) lakhatást segítő támogatások:

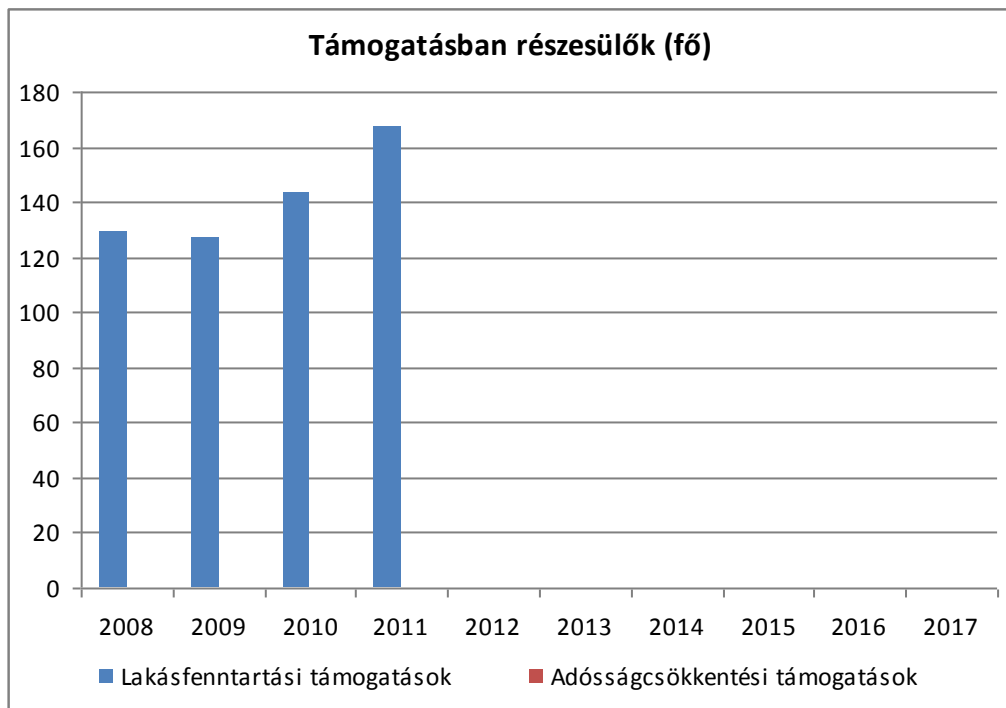
A szociálisan rászorulóknak esetében kiterjedt támogatási rendszer működik, amely több elemből tevődik össze. A lakhatást segítő támogatási forma egyik legjelentősebb eleme a normatív lakásfenntartási támogatás volt 2015. március 01-ig, jelenleg az önkormányzat a szociális rendeletében lakhatási támogatást nyújt ... fő számára

Év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	Adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	129	0
2009	127	0
2010	144	0

2011	168	0
------	-----	---

Forrás: TelR, KSH Tstar

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

f) eladósodottság:

A tapasztalatok szerint az elmúlt években folyamatosan növekszik a közüzemi szolgáltatók felé hátralékkal rendelkező lakosok száma. Az utóbbi két évben ennek ellensúlyozására egyre többen veszik igénybe az előre fizetős, ún. „kártyás mérőórák” felszerelésének lehetőségét. Nagy számban jelennek meg az igazolást kérők is, akik a közüzemek felé nyújtják be, hogy szociálisan védendő fogyasztók lehessenek.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településünkön nincs külterületen elhelyezkedő lakás.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön szegregátumok, telepek nem helyezkednek el.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Településünkön ilyen nincs.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Településünkön nincs ilyen.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön szegregátummal veszélyeztetett terület nincs.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön a 2011-ben felújított és kibővített orvosi rendelőben látja el az önkormányzat az egészségügyi alapellátást. Házi orvosunk vegyes praxissal rendelkezik, vállalkozás keretében működik. Az önkormányzat ingyenesen biztosítja a korszerű eszközöket a házi orvos számára. Az új rendelőben helyeztük el a védőnői szolgáltatást, és a gyógyszerteráti is, ami heti 2 alkalommal tart nyitva.

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

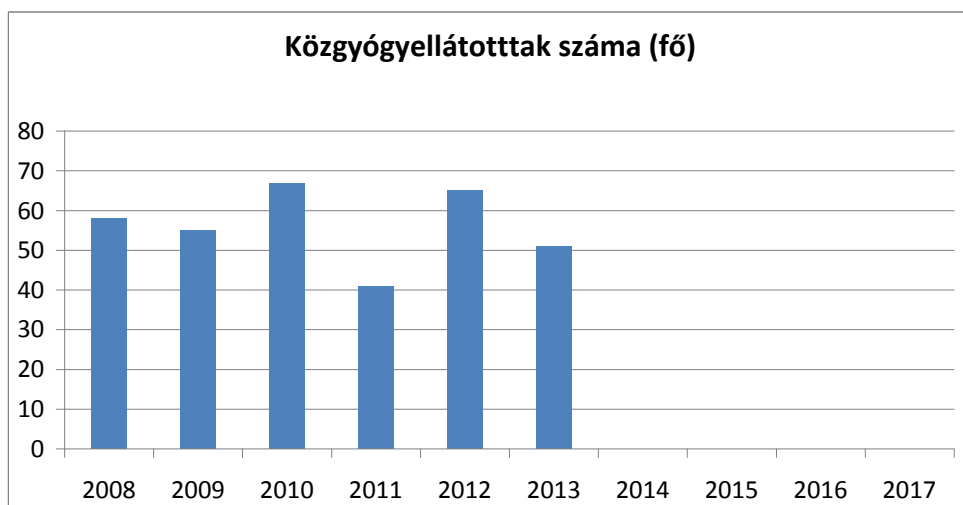
3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás. A közgyógyellátásban részesülők száma 2011-ben 41 fő volt.

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	58
2009	55
2010	67
2011	41
2012	65
2013	51

Forrás: TeIR, KSH Tstar

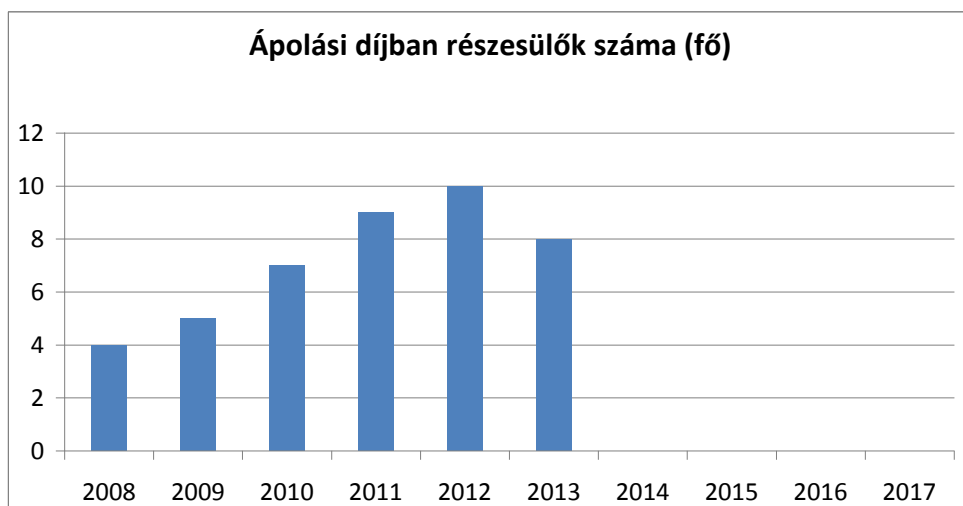
3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	4
2009	5
2010	7
2011	9
2012	10
2013	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Ápolási díjban 2013-ban 8 fő részesült

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés bemutatni

Településünkön a települési önkormányzati feladatok tekintetében az egészségügyi alapellátás biztosított. Településünkön dolgozik a vállalkozó háziorvos, aki Hejőkürt község betegeit is ellátja, valamint az önkormányzat foglalkoztatott védőnőt.

Heti 2 alkalommal Hejőkürtön rendel a háziorvos, a többi napokon a hejőkürti betegek a tiszatarjáni rendelőben kapnak ellátást. A hétközi és hétvégi orvosi ügyeletet Mezőcsát látja el. Járóbeteg ellátását szintén Mezőcsát látja el.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, kora gyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A védőnői szolgáltatást a településünk biztosítja a lakosoknak. A bölcsődében rendszeres az orvosi jelenlét, az óvodában és az iskolában is biztosított az ellátás. A GYEP (TÁMOP) program keretében településünkön 2013. ősztől ingyenes szűrő programok valósulnak meg (szemészet, testtömeg index, stb).

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az óvodánkban rendszeres a fejlesztőpedagógus, aki egyben óvodapedagógus is valamint az iskolában is rendelkezik pedagógus gyógypedagógus végzettséggel, így nem utazni a sajátos nevelési igényű gyermekeknek.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településünkön az önkormányzati konyhán biztosítjuk a közétkeztetést az alábbiak szerint:

- óvodai étkeztetés
- bölcsődei étkeztetés

- iskolai étkeztetés
- szociális étkeztetés
- munkahelyi étkeztetést.

Önkormányzatunk több éve sikerrel pályázik a nyári gyermekétkeztetésre is. 2013-ban 228 fő részesült 44 napon keresztül nyári gyermekétkeztetésben. **2015 évben 196 fő részesült nyár gyermekétkeztetésben.**

e) sportprogramokhoz való hozzáférés:

Helyi sporteletről sajnos nem igazán beszélhetünk, az iskolába járó gyerekek az intézményekben veszik ki részüket a sportból. Az elmúlt években sajnos megszűnt a helyi futball csapat. Az önkormányzat különböző erősítő felszereléseket tud biztosítani az itt élőknek, valamint a tornaszobában az aerobik edzésekre is ingyenesen biztosítja a helyiséget.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások:

1. Szociális alapszolgáltatások:

- házi segítségnyújtás,
- szociális étkeztetés
- közösségi busz szolgáltatás,
- gyermekjóléti szolgálat (Társulás formájában)
- családsegítés
- idősek nappali ellátása
- bölcsőde
- Biztos Kezdet, Gyerekház

A szociális ellátások és a szolgáltatások szinte teljes mértékben lefedik a helyi szociális igényeket.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárás nem indult.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az egészségügyi és nevelési intézményeink akadálymentesítettek.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A település lakossága életminőségének javítását úgy lehet a lehető legteljesebben biztosítani, ha tevékenységeink során a gazdaság, a társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük. Ezért törekednünk kell a közösségi élet minél sokrétűbbé tételére, a közösségi életbe be kell vonni az önkormányzati intézményeket, a munkahelyeket, a lakóközösségeket, az egyházat és a civil szervezeteket.

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet intézményi színterét a Községi könyvtár, a Kultúrház, az intézmények és a Tisza-Holt ága adja. A település programjait a tárgyévi költségvetés függvényében alakítja ki.

Településünkön az alábbi állandó programokkal színesítjük a lakosság életét:

- Anyáknapja (május)
- Hagyományőrző Nagy Ugrás (július)
- Szüreti felvonulás (szeptember)
- Intézményi jótékonysági bál (november)
- Magyarország szeretlek rendezvény (szeptember)
- Karácsonyváró községi ünnep és Idősek napja (december)

A település Tiszatarjáni Mondjuk El néven havonta megjelenő lappal rendelkezik. A kiadvány beszámol a település közösségi életéről, tudósít a kiemelt történésekről, tájékoztatót ad a települést érintő eseményekről, programokról. Minden kiadványban ismertetjük a képviselő-testület által hozott döntéseket. Az újság megjelentetésének költségeit az önkormányzat fedezi, és az újság minden, a településen található lakott házhoz eljut.

Településünkön 4 nyilvántartásba vett civil szervezet tevékenykedik. A civil szervezetek kevésbé aktívak.

b) közösségi együttélés jellemzői:

Etnikai bonyodalomról nem beszélhetünk, mivel lakosságunk egy anyanyelvű. A roma lakosság, akik itt élnek, igyekeznek beilleszkedni a település életébe, esetleges problémát a más településről ideköltöző vagy fiatalabb korúak jelentenek.

A korok közötti együttélés sem okoz gondot, a fiatalok becsülik az idősebb korosztályt, tiszteletben tartják az időseket.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A szolidaritás és felelősség mind a magánemberekben, mind a településen működő gazdasági szervezetekben jelen van, amely jellemzően felajánlások formájában nyilvánul meg.

Napjainkban egyre inkább középpontba kerül az önkéntes munka, mint a szolidaritás és a megkülönböztetés-mentesség kifejeződésének egyik legfontosabb formája. Az önkéntesség jelentősége kettős: egyrészt hozzájárul a társadalom kohéziójához, másrészt magukat az önkénteseket is segíti készségeik fejlesztésében és személyes fejlődésükben. Az Önkéntes programok egyrészt lehetőséget

nyújtanak arra, hogy az önkéntesek tudást, tapasztalatot szerezzenek a programban vállalt tevékenységi területeken - oktatás és a szociális ellátás témakörében-, másrészt hozzájárulnak a hazai önkéntesség kultúrájának elterjesztéséhez is.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön cigány nemzetiségi önkormányzat működött 2013. július 15-ig.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A felülvizsgálati időszak alatt a beazonosított problémák és a fejlesztési lehetőségei nem változtak.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
rossz egészségügyi állapot, életvezetési ismeretek hiánya	Egészségügyi szűrések biztosítása, eljutás a szűrésekre, életvezetési képzések, tréningek megszervezése
a hátrányos helyzet sok esetben több generáción keresztül öröklődik	felzárkóztatási és fejlesztési programok felkutatása és működtetése
magas a tartós és képzetlen munkanélküliek aránya	- a tendencia visszaszorítása a munkahelyteremtés elősegítésén keresztül - képzések, továbbképzés szervezése - családi önellátó gazdálkodások kialakításának segítése
Munkahely lehetősége nincs a településen	Településen munkahely teremtése, telepítése,

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Településünk nevelési intézményei megfelelnek a kor elvárásainak. Óvodánk 3 csoportos, tornaszobával ellátott és korszerűen felszerelt. Minden óvodás korú gyermeket fel tudunk venni, az óvodapedagógusok megfelelő végzettségűek. A bölcsődénket 2011-ben nyitottuk meg, jelenleg 8 gyermek jár, de 12 a maximális kapacitás.

A GYEP program keretében 2013 őszén megnyitásra kerül a Biztos Kezdet és Gyerekház, amely szintén várja a gyermekeket és a szülőket is egyaránt.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

	állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Gyermekek aránya (%)
2008	1431	322	22,50%
2009	1427	310	21,70%
2010	1422	314	22,08%
2011	1389	305	21,53%
2012	1406	295	20,9%
2013	1424	284	19,9%

Forrás: saját forrás

4.1. számú táblázat – 0-14 éves korú gyermekek aránya állandó lakossághoz képest

A fenti tábla is jól mutatja, hogy ugyan csökken a gyermekek száma, de a lakosság arányához viszonyítva, nincs jelentős csökkenés a településen. A gyermekek száma 21-22% körül mozog a településen élők számához viszonyítva.

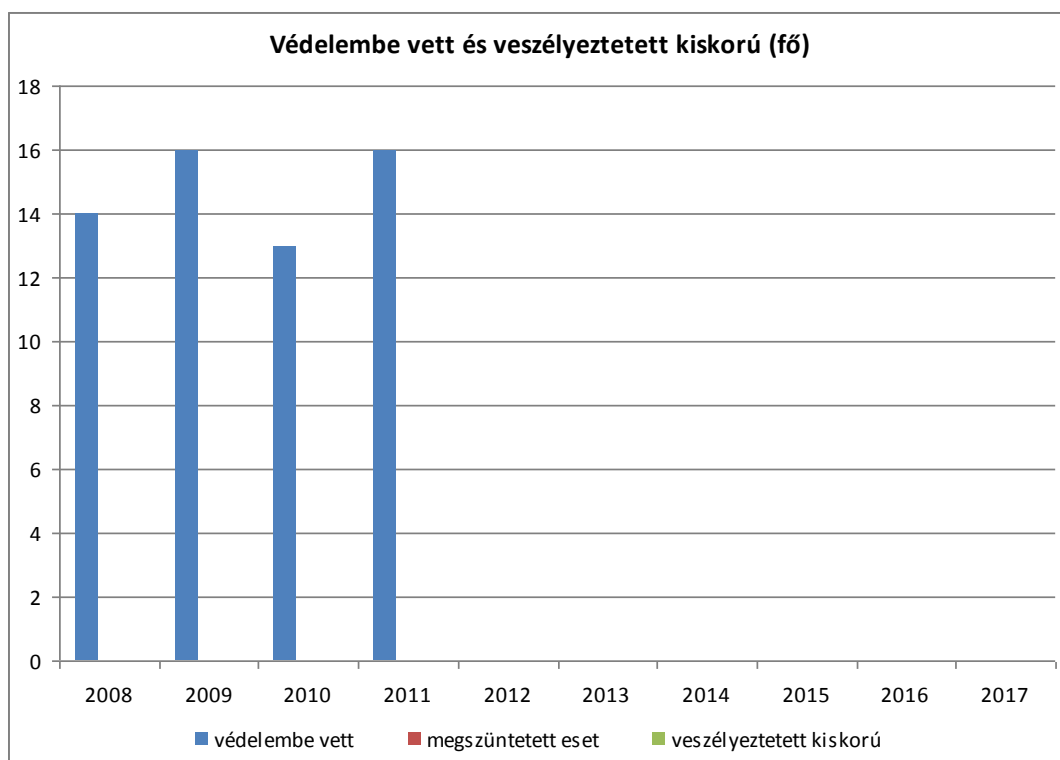
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Tiszatarjánban a védelembe vett kiskorú gyermekek száma az elemzett időszakban kisebb eltéréseket mutat. A településünkön élő veszélyeztetett gyerekek számának változását az alábbi táblázat és diagram mutatja:

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	14	n.a	0
2009	16	n.a	0
2010	13	n.a	0
2011	16	n.a	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

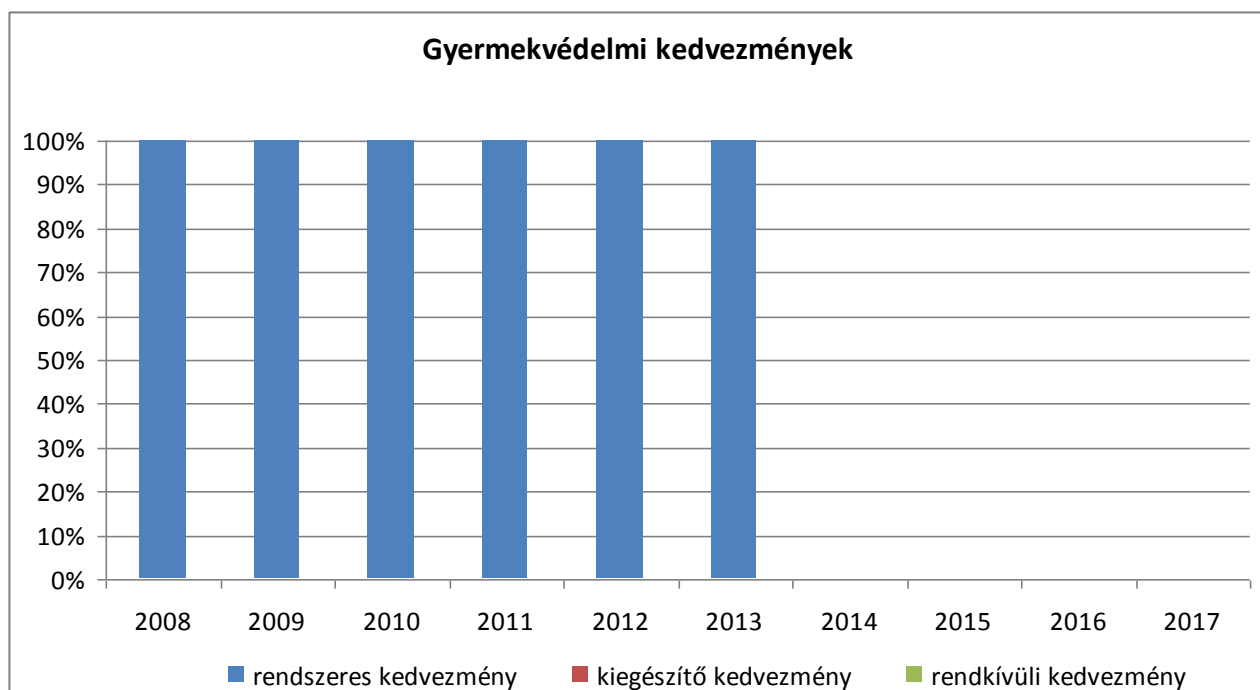

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	249	n.a	0	0	0
2009	248	n.a	0	0	0
2010	286	n.a	0	0	0
2011	274	n.a	0	0	0
2012	270	n.a	0	0	0
2013	270	n.a	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Ha az adatokat összevetjük a település gyermek létszámával, megállapíthatjuk, hogy a gyermekek nagy száma él olyan családban, ahol az egy főre eső havi jövedelem nem haladta meg a nyugdíj minimum 130%-át, egyedülálló szülő, tartós beteg vagy súlyos fogyatékos gyermek, valamint nagykorúvá vált gyermek esetén a nyugdíj minimum 140%-át, és a család vagyonnal sem rendelkezik.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya:

Önkormányzatunk a kistérségi és a gyermekszegénység elleni projekt keretében már három éve szervez helyi táborot a rászoruló gyermekek számára.

A nyári gyermekétkeztetésre több éve sikeresen pályázunk. Évente egy alkalommal az ökomenikus szeretetszolgálat segítségével segélycsomagot osztunk az arra rászoruló nagy gyermekes családoknak.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek egészséges fejlődésének egyik alapvető feltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz, a mélyszegénységben élő gyermeke nagy többsége szemmel láthatóan alultáplált. Minderre tekintettel igen nagy jelentőséggel bír az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen vehetik igénybe az étkeztetést.

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	41	48	17	92	0	nem volt
2009	46	77	4	94	0	nem volt
2010	50	74	16	90	0	130
2011	40	66	0	86	5	229
2012	41	64	0	62	6	219
2013	41	63	0	63	8	218
2014	43	64	1	65	8	196
2015	59	66	0	66	n.a	141

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön nincs tudomásunk nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermekről.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nincs szegregált lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások:

A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

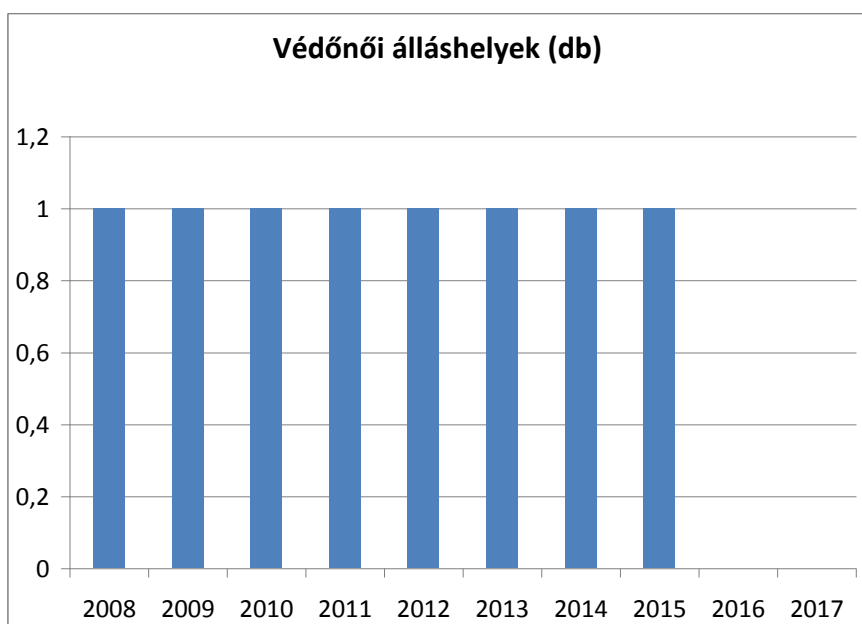
Településünkön havi 1 alkalommal gyermekorvos, 1 fő védőnő főállásban látja el a gyermekek egészségügyi ellátásával kapcsolatos feladatokat. Betöltetlen házi gyermekorvosi, illetve védőnői státusz nincs. Házi orvos

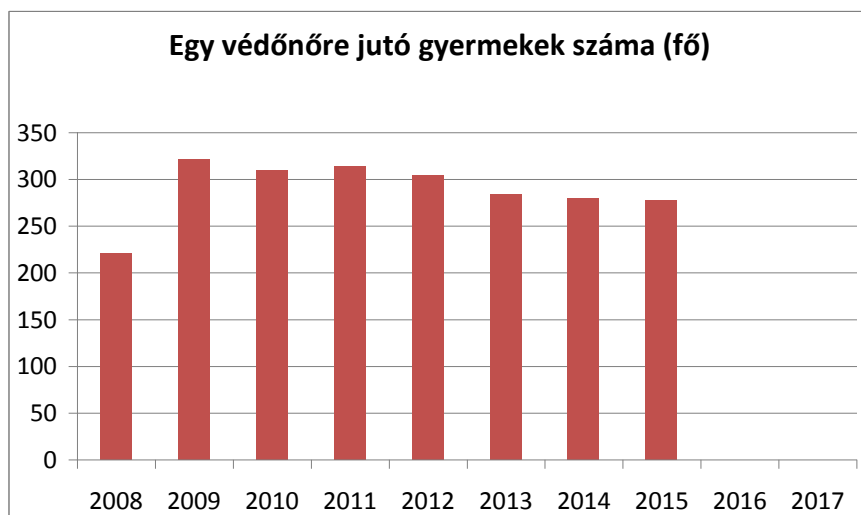
is ellátja a gyermekek felügyeletét, óvodában ellenőrzi időszakonként a gyermekeket, bölcsődében biztosítja az orvosi ellátást. Az egy védőnőre jutó gyermekek száma magas, de azért nem kívánunk erre intézkedést hozni, mert 0-14 éves korosztály létszámát tartalmazza a táblázat, akik közül sokan más védőnőtől kapnak ellátást, mivel nem a helyi általános iskolába járnak.

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	221
2009	1	322
2010	1	310
2011	1	314
2012	1	305
2013	1	284
2014	1	280
2015	1	278

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A háziorvos vegyes praxissal működik, így a kötelező szűréseket, oltásokat ő biztosítja a gyermekek számára. A védőnői szolgálat keretén belül havi egy alkalommal jár mozgó gyermekorvosi szolgálat a településre.

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	10 492	0	0
2009	0	13 461	0	0
2010	0	12 517	0	0
2011	0	12 584	0	0
2012	0	13 418	0	0
2013	0	13 517	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves gyermekek speciális ellátási igényeit a település csak részben tudja biztosítani. Egyre több az óvodákban is azon gyermekek száma, aki szenzomotoros, mozgáskoordinációs problémákkal rendelkeznek.

Az óvónők rendszeresen tapasztalják a fejlődési elmaradást legyen ez a beszéd, a mozgás vagy a kognitív képességprofil területén. A kistérség biztosítja számukra a szükséges fejlesztést. Helyben az óvodába jár a gyógypedagógus, a logopédus, fejlesztőpedagógus végzettséggel pedig rendelkeznek az óvodában.

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	1	8	8	12
2012	1	8	8	12
2013	1	8	8	12
2014	1	8	8	12
2015	1	10	10	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0
2013	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Családi napközivel nem rendelkezünk, a de a bölcsődében ezt a szolgáltatást is tudjuk biztosítani.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	75	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	07.00-17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	3 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Az óvodánk személyi és tárgyi feltételei megfelelnek a jogszabályi előírásoknak és a beíratott gyermeklétszámnak.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti szolgálat működését elsősorban a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény határozza meg. E jogszabályban foglaltak szerint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődéséhez, a jólétét biztosító családban történő nevelkedéséhez.

A gyermekeknek joguk van ahhoz, hogy ehhez segítséget kapjanak. Ezt követően személyes segítség a gyermekek védelmének rendszerén keresztül, a gyermekjóléti szolgáltatások keretén belül biztosítható számára. A fenti törvény továbbá kimondja, hogy a gyermekjóléti szolgálat feladata: a családban nevelkedő gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, védelembe vétellel kapcsolatos feladatok, javaslattevél gyermekvédelmi gondoskodás alkalmazására, családjából kiemelt gyermek saját családjába történő visszaillesztése, helyettes szülői hálózat működtetése. Gyermekvédelmi feladatokat közös ellátásban, kistérségi társulási formában működtetjük, településünkön hetente két alkalommal tart fogadó napot a gyermekjóléti szolgálat munkatársa.

A gyermekvédelmi rendszer négy alappillére:

I. pillér: Pénzbeli és természetbeli ellátások:

Ide tartozik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, gyermektartásdíj megelőlegezése.

II. pillér: Személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

a.) gyermekjóléti szolgáltatás: A szolgáltatáshoz való hozzáférést az Önkormányzat biztosítja az érintettek számára.

A szolgáltatás célja:

- meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtani a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodni a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről,
- célok elérése érdekében a törvény meghatározza a gyermekek alapvető jogait, a jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait,
- a törvény alkalmazása során a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve, jogát biztosítva kell eljárni,
- családdal együttműködve, annak szükségleteihez igazodva biztosítani kell a gyermek családban történő nevelkedését.

A szolgáltatást igénybe vevők köre: A szolgáltatásnak a településeken élő valamennyi gyermek számára elérhetőnek kell lennie. A szolgáltatás igénybe vétele önkéntességen alapul, igénybe veheti szülő, vagy maga a gyermek. A család életébe történő hatósági beavatkozás kizárólag csak akkor valósítható meg, ha a gyermek védelme az önkéntesség során nem valósul meg. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeli és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások, valamint törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

b.) gyermekek napközbeni ellátása:

A napközbeni ellátást az óvodások és bölcsődések számára tudja biztosítani településünk, valamint a 2013. szeptemberétől a Biztos Kezedet-Gyerekház program is beindult.

c.) gyermekek átmeneti gondozása: nincs ilyen a településen

III. pillér: Személyes gondoskodás keretébe tartozó szakellátások:

A gyermekjóléti szolgálat kapcsolatot tart a miskolci Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálattal, illetve a nevelőszülői tanácsadókkal is az ellátott gyermekek és szülei kapcsolattartásának elősegítése és esetleges hazagondozása céljából.

IV. pillér: Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

Ide tartozik a védelembe vétel, a családba fogadás, az ideiglenes hatályú elhelyezés, az átmeneti nevelésbe vétel, a tartós nevelésbe vétel, a nevelési felügyelet elrendelése, az utógondozás elrendelése. A védelembe vételt a 4.1. fejezetben már részletesen ismertettük.

A gyermekjóléti szolgálat célja, hogy a gyámhivatali intézkedéseket igénylő esetek a jelzőrendszer együttműködésének szorosabb fonásával csökkenjenek.

e) gyermekvédelem

A gyermekjóléti feladatoknál már részleteztük a gyermekvédelmi feladatokat is.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a településen nincs

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Minden gyermek joga a szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetősége. Kis település lévén nem igazán jelentős a sport és szabadidős tevékenység gyakorlása. Óvodán belül az óvodás korú gyermekek egészségre nevelése valósul meg, szabadidős programokat szervezünk a gyerekek részére.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfélig, szünidei) ingyenes tankönyv

Tiszatárján községben a nyári gyermekétkeztetésnek hagyománya van. Az igénylők száma eléri, sőt olykor meghaladja a 200 főt. Az igénylések elbírálásánál figyelembe vesszük a rászorultság mértékét, valamint próbáljuk feltérképezni azokat a családokat, ahol a gyerekek étkeztetése gondot jelent a szülők számára, főleg a hónap végén. , és évről évre növekszik az igénylők száma. A törvény által meghatározott ingyenes tankönyvtámogatásban a 2012/2013. tanévben a tanulók közel 90%-a részesült, a maradék 10 %-nak az önkormányzat saját forrásból biztosította az ingyenes tankönyvet.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Településünkön nem történt hátrányos megkülönböztetés

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Minden gyermeknek ingyen biztosítjuk a tankönyvet az iskolában.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek ellátása mind az óvoda, mind az iskola esetében integráltan történik.

Az óvodában a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése a gyermek életkorától és állapotától függően a többi gyerekkel integráltan azonos óvodai csoportban, logopédus óraadó biztosításával a szakértői véleményben meghatározott óraszámban, a megjelölt fejlesztési feladatok elvégzésével történik. Továbbá az óvodában és az iskolában is biztosítjuk a fejlesztőpedagógust, és a gyógypedagógust. Az oktatási-nevelési intézményeink akadálymentesítettek.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az óvodánkban nincs gyógypedagógia csoport, de a helyi nevelési program és az alapító okirat tartalmazza a sajátos nevelési igényű gyermekek foglalkoztatásának lehetőségét. Az óvodában elég a férőhely a gyermekek számára, a szükséges fejlesztést megkapják.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermek ek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	67	3	75	1	67	0
2009	64	3	75	1	64	0
2010	68	3	75	1	68	0
2011	62	3	75	1	62	0
2012	65	3	75	1	65	0
2013	64	3	75	1	64	0
2014	64	3	75	1	64	0
2015	61	3	75	1	61	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

Óvodánkban magas a HH és HHH gyermekek száma 63%, sokan kapnak fejlesztést közülük.

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
Székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	15	17	12	21	0	65
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	0
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	8	8	6	15	0	37
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	11	6	7	17	0	41
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	8	1	3	10	0	22
Tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	0
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	0
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	0	0	0
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

	Beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	Fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	Beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	Fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	13	3	0	8	4	0
Csoport 2	14	3	0	7	3	0
Csoport 3	14	2	3	7	6	10
Összesen	41	8	3	22	13	10

A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	0	0	0	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)	0	0	0	0	0	0
Összesen	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

Sajnos sok a HH és HHH gyermekek között a hiányzás, itt megjelenik a szülők anyagi helyzete, illetve a nevelési intézményhez való viszonyuk.

Óvodai körzetenkénti létszám és hh/hhh gyermekek megoszlása	A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyermekek száma	A körzet óvodáiba járó gyermekek összlétszáma	A körzetbe járó hh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)
Körzet 1	75	46	25	65	41	63%	22	34%
Összesen	75	46	25	65	41	63%	22	34%

Forrás: Önkormányzati adatok

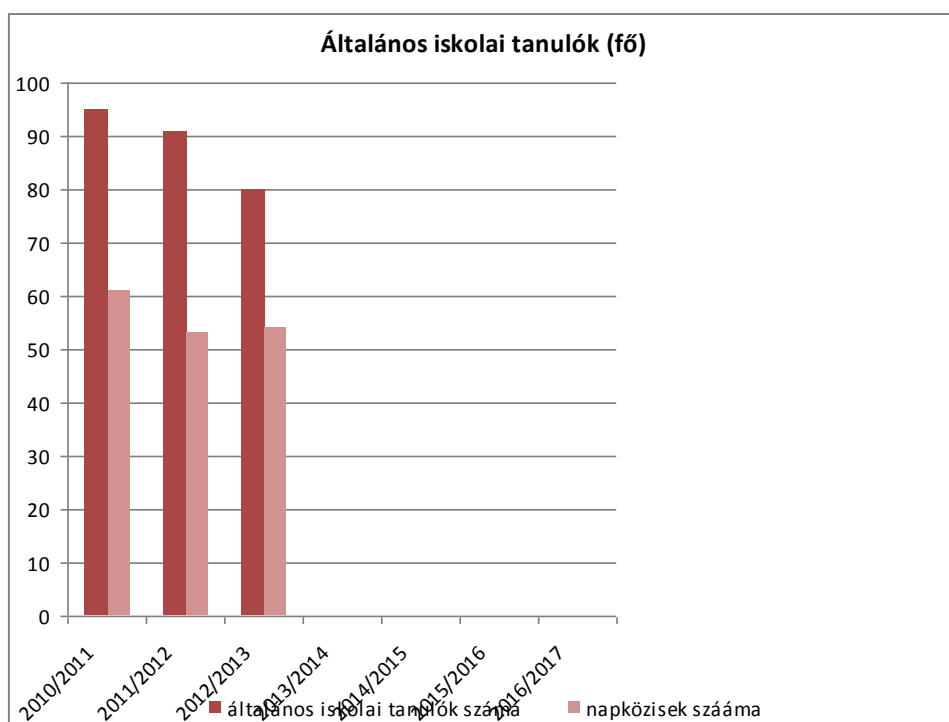
4.4.6. számú táblázat - Óvodai körzethatár

Az óvodánkba a HH gyermekek száma 63% ebből a HHH gyermekek aránya: 34%. Ez nagyon magas, és itt találkozhatunk újra a mélyszegénységben élőkkel és a generációkon át ismétlődő tendenciával. Sajnos a HH-HHH gyermekek között magas a hiányzások aránya, sokszor alapvető problémát okoz a gyermek ruházatának beszerzése, illetve a z óvodai közösségi programokon való részvétel (bábszínház) a belépő befizetése miatt.

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-6 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	Fő	fő	fő	%
2010/2011	62	33	95	61	64,21%
2011/2012	61	30	91	53	58,24%
2012/2013	51	29	80	54	67,5%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

Az iskolánkba helyben csak az 1-6 osztály tanul, mivel a 7-8 osztály mindennap Mezőcsátra utazik a központi iskolába. Őket az önkormányzat a saját buszával és felügyeletet biztosítva hordja iskolába.

Tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-6 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-6 évfolyamon	összesen	Db
2010/2011	4	2	6	0	0	0	1
2011/2012	4	2	6	0	0	0	1
2012/2013	4	2	6	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

Gyógypedagógia oktatás van az iskolánkban, de integráltan folyik.

A településen élő általános iskolás korú gyermekek összlétszáma	195
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	0
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	115
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek létszáma	68
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek létszáma	48

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

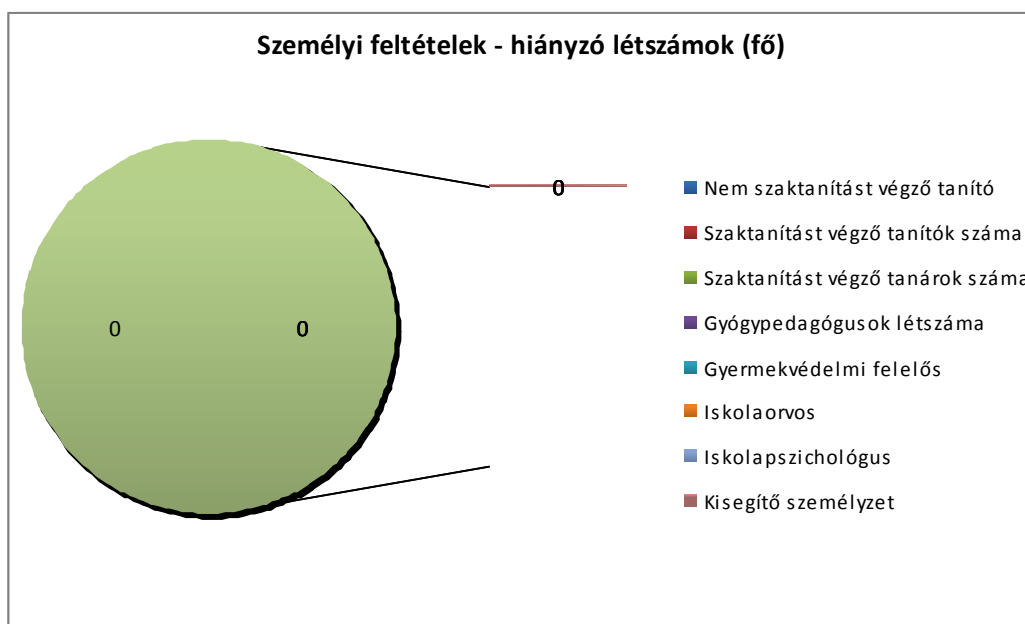
Évek óta tartó tendencia, hogy az általános iskolából elviszik a gyerekeket más településre: Mezőcsátra a református iskolába, Tiszaújvárosba és Tiszakeszibe. A szülők ott látják jobbnak a gyermekük fejlesztéséhez szükséges körülményeket.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	0
Szaktanítást végző tanítók száma	5	0
Szaktanítást végző tanárok száma	3	0
Gyógypedagógusok létszáma	2	0
Gyermekevédelmi felelős	0	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	0	0
Kiegészítő személyzet	1	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

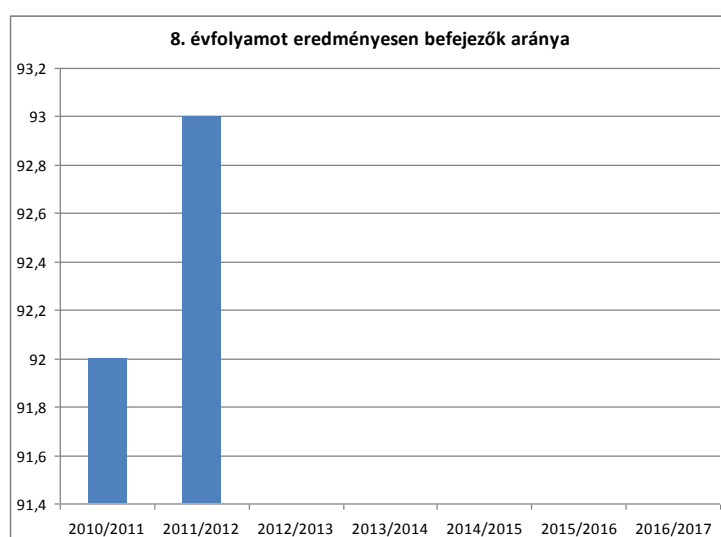
A személyi feltételek megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

Tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	Fő	%
2010/2011	14	92%
2011/2012	15	93%
2012/2013	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

A 8. évfolyamot befejezettek aránya nem 100%, mivel néhányan még 16 éves korukban sem tudják befejezni az általános iskolát.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Településünkön nem volt hátrányos megkülönböztetés.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

2012-2013. tanév														
Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)	Tagozat meg- nevezése	Létszám	Napközi s	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmazottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évism étlők szám a	Magán - tanuló k száma	Létszám , amelyn ek alapján integrác iós normatí vát igényel nek
1. évfolyam A osztály	Nincs	10	7	0	9	90%	6	60%	0	0%	0	0	0	9
2. évfolyam A osztály	Nincs	11	6	0	8	73%	4	36%	0	0%	0	0	0	8
3. évfolyam A osztály	Nincs	13	8	0	12	92%	7	54%	1	8%	1	0	1	11
4. évfolyam A osztály	Nincs	17	11	0	13	76%	11	65%	2	12%	2	2	0	10
5. évfolyam A osztály	Nincs	16	12	0	14	88%	12	75%	3	19%	3	0	2	13
6. évfolyam A osztály	nincs	13	8	0	12	92%	8	62%	0	0%	0	0	1	11
Összesen:		80	52	0	68	85%	48	60%	6	8%	6	2	4	62

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

A fenti táblázat mutatja, hogy az iskolánkba járó gyermekek átlagosan 85 % HH. 60% pedig HHH gyermek. Részben ennek a következménye a kompetencia mérés eredménye. Az iskola részt vett az IPR programban, valamint Tanoda program is működött a hátrányok megszüntetésére.

Országos kompetencia- mérés eredménye	2010		2011		2012		
	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag
Matematika							

6. évfolyam	1338	1498	1473	1486	1691	n.a	1489
Szövegértés							
6. évfolyam	1230	1483	1225	1465	1301	n.a	1472

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok
4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

A kompetencia mérés eredményeként megállapítható, hogy iskolánkban mind a matematika, mind a szövegértés területén van lemaradás az országos átlaghoz képest.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Tanoda program működött a településen, valamint az IPR programban is részt vettünk az iskola és az óvoda is az elmúlt három tanévben.

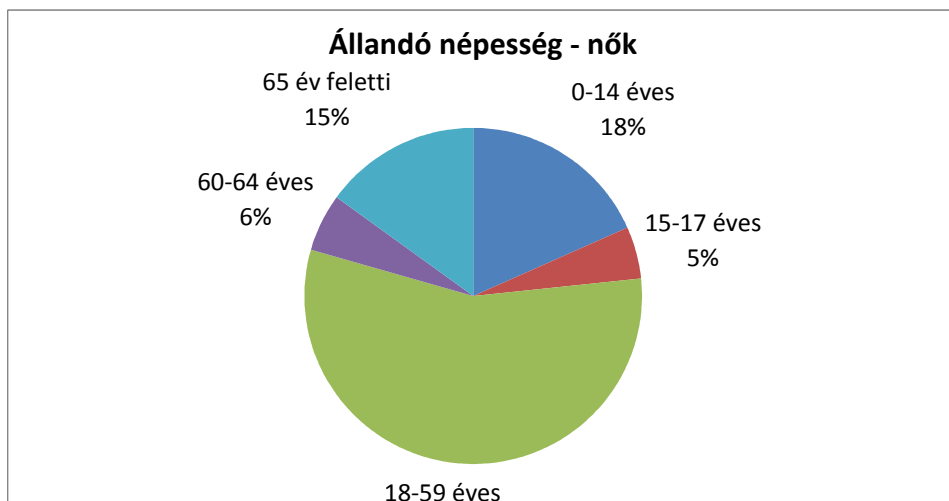
4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nyári gyermekétkeztetés biztosított. Az önkormányzat az elmúlt években nyári tábort szervezett. A felülvizsgálati időszak alatt a beazonosított problémák és a fejlesztési lehetőségei nem változtak.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön			
Beazonosított problémák		Fejlesztési lehetőségek	
Gyermekszegénység, szabadidős foglalkoztatás hiánya,		esélyegyenlőség biztosítása, nyári gyermekétkeztetés, felvilágosító, szabadidős programok,	
Hátrányos helyzetből	adódó	Tanoda programok , fejlesztések, felzárkóztatások a jobb kompetencia mérés eredmény érdekében	

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A település népességének nemek szerinti összetételére érdekes módon más településekkel ellentétben a nők többségi jelenléte nem figyelhető meg. A 2012. évi adatok szerint az állandó népességben a nők aránya 50%-ban a férfiak 50%-ban vannak jelen. A népesség nemek szerinti megoszlását az életkor függvényében vizsgálva helyi szinten kimutatható, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Jelentős a településen az egyedül álló, idősebb női korosztály.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

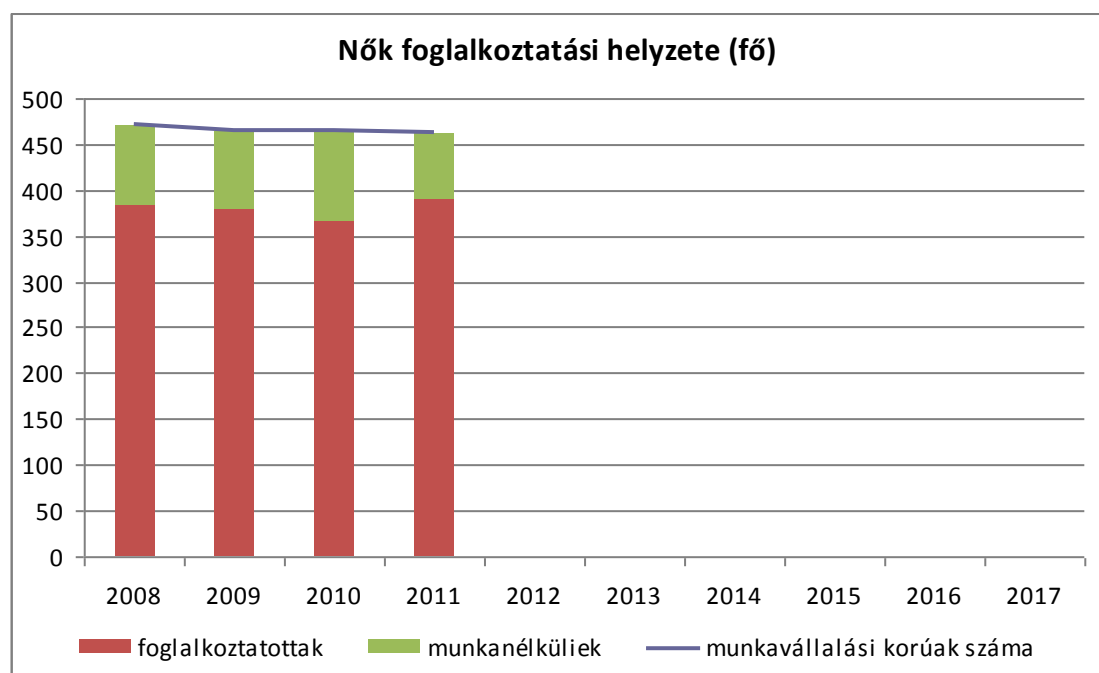
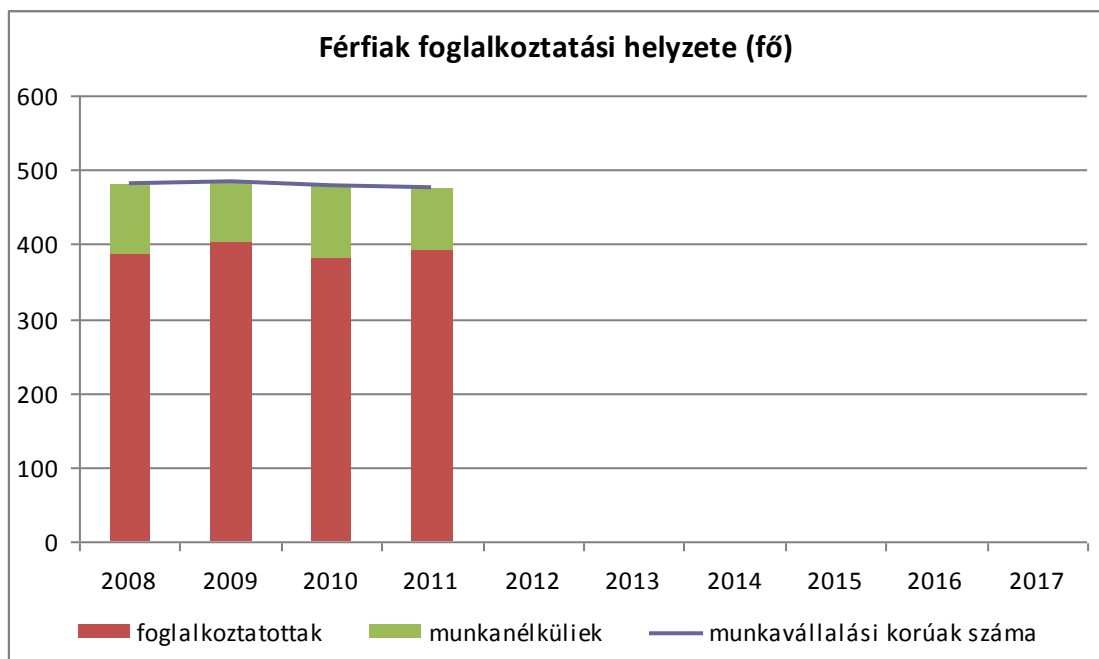
Településünkön a nyilvántartott női álláskeresők száma nem magasabb a férfiakénál.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	Nők	Férfiak	Nők
2008	481	471	388	385	93	86
2009	484	465	404	381	80	84
2010	480	464	381	367	99	97
2011	476	462	392	391	84	71

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A fenti táblából látható hogy az elmúlt években a munkanélküli nők száma csökkent, ez elsősorban a helyi közfoglalkoztatásnak köszönhető.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Önkormányzatunk a 3.2.3. fejezetben már ismertetett Startmunka programokon tudja leginkább segíteni a nők elhelyezkedését. A Start munkaprogramokban részt vevők 62%-a nő. Jelenleg folyik a településen egy képzési program, melyet elsősorban a nők használnak ki.

év	Foglalkoztatást segítő programok száma	Képzési programok száma	résztevők száma	résztevő nők száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	1	1	39	19
2011	0	0	0	0
2012	1	1	41	24
2013	1	1	58	36

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A női munkavállalók körében szintén magas az alapfokú végzettséggel rendelkezők száma. Ugyancsak jelentős azon női álláskeresők száma, akik rendelkeznek ugyan szakiskolai végzettséggel, azonban azok jellege olyan, amely miatt a végzettséget nem tudják megfelelően hasznosítani a munkaerőpiacon (vagy mert a képzettségre nincs kereslet a településen, vagy a fordítottja túlkínálat van).

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés nincs a településen.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen működik bölcsőde és óvoda, így a szociális és nevelési háló biztosítani tudja a nők elhelyezkedését a munkaerő piacon. A gondot inkább elsősorban a munkahely hiánya, a részmunkaidős munkalehetőség hiánya és a képzetlenség okozza.

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközik száma	férőhelyek száma családi napközikben	Férőhelyek összesen
			önkormányzati	Egyéb			
2008	69	0	0	0	0	0	0
2009	72	0	0	0	0	0	0
2010	69	0	0	0	0	0	0
2011	60	1	12	0	0	0	12
2012	n.a	1	12	0	0	0	12
2013	n.a	1	12	0	0	0	12

Forrás: TelR és helyi adatgyűjtés

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

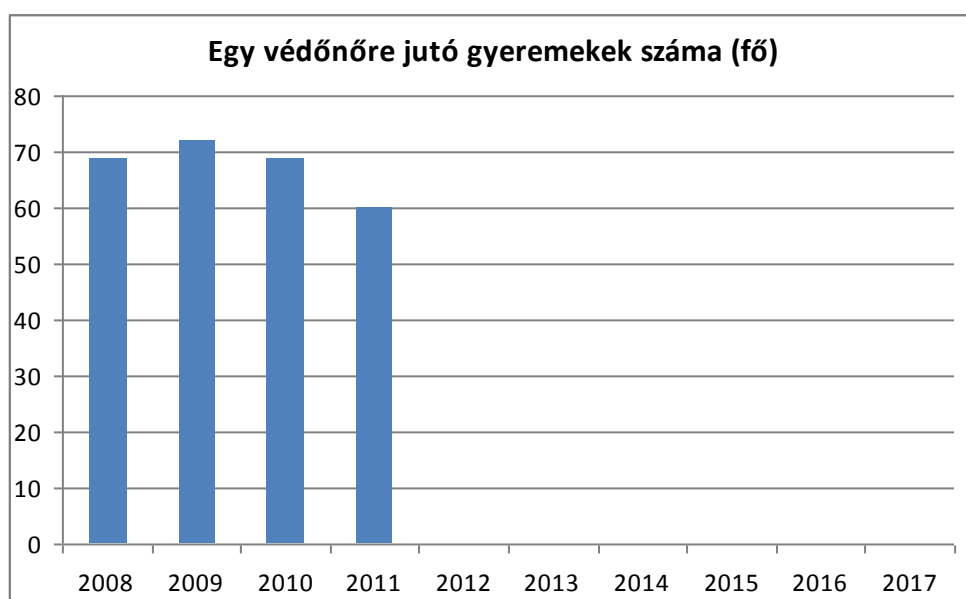
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Településünkön folyamatosan csökken a várandós anyák és a gyermekek száma, ami egyrészt annak köszönhető, hogy jelentős azon családok száma, amelyek meggondolják, hogy második, harmadik gyermeket merjenek-e vállalni, másrészt a fiatalok a munkalehetőség hiánya miatt még a családalapítás előtt, vagy kisgyermekes családként a munkalehetőség reményében elköltöznek. A védőnő foglalkozik a várandós anyukákkal, segíti őket felkészíteni az anyaságra.

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	69	69
2009	1	72	72
2010	1	69	69
2011	1	60	60

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A tapasztalatok szerint a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen, az erőszak jelentős része a családban marad, ilyen eset azonban településünkön az elmúlt évben 1 alkalommal történt, amikor bírósági távoltartást rendeltek el.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a településen nincs. Évekre visszamenőleg ilyen jellegű probléma sem merült fel a településen.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Településünkön a nők helyi közéletben betöltött szerepe igen erősnek mondható. A 5 fős képviselő-testületben 2 fő női képviselő található, településünkön a polgármester is nő. Az önkormányzat jegyzője ugyancsak nő. Az önkormányzat munkatársai szintén a női nem köréből kerültek ki. Ezen túlmenően az önkormányzat által fenntartott óvoda, konyha, bölcsőde dolgozói, szintén nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az a régi beidegződés, miszerint a nőnek a konyhában a helye, napjainkban egyre kevésbé megvalósítható, ma már a nők is rá vannak kényszerítve arra, hogy dogozzanak. A család és a karrier összeegyeztetése nem könnyű. A nők nehezebb helyzetben vannak, mint a férfiak, mert a munka mellett ott van a család és a háztartás is. Ahhoz, hogy mindkét helyen megállják a helyüket jó szervezőképességre, hatalmas kitartásra és elszántságra van szükségük.

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint az 50 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

év	Intézkedések, pályázatok, programok száma a településen	Önkormányzati	Más állami szerv által támogatott	Civil	Összes
2008	1	1	0	0	2
2009	1	1	0	0	2
2010	1	1	0	0	2
2011	2	2	0	0	4
2012	1	1	0	0	2
2013	2	0	2	0	4

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.7 számú táblázat - A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A felülvizsgálati időszak alatt a beazonosított problémák és a fejlesztési lehetőségei nem változtak.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkahely hiánya, képzetlenség, alacsony iskolázottság	Képzés, munkahely biztosítása, részmunkaidő, távmunka, képességek megszerzése a munkaerőpiacra való visszajutáshoz

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

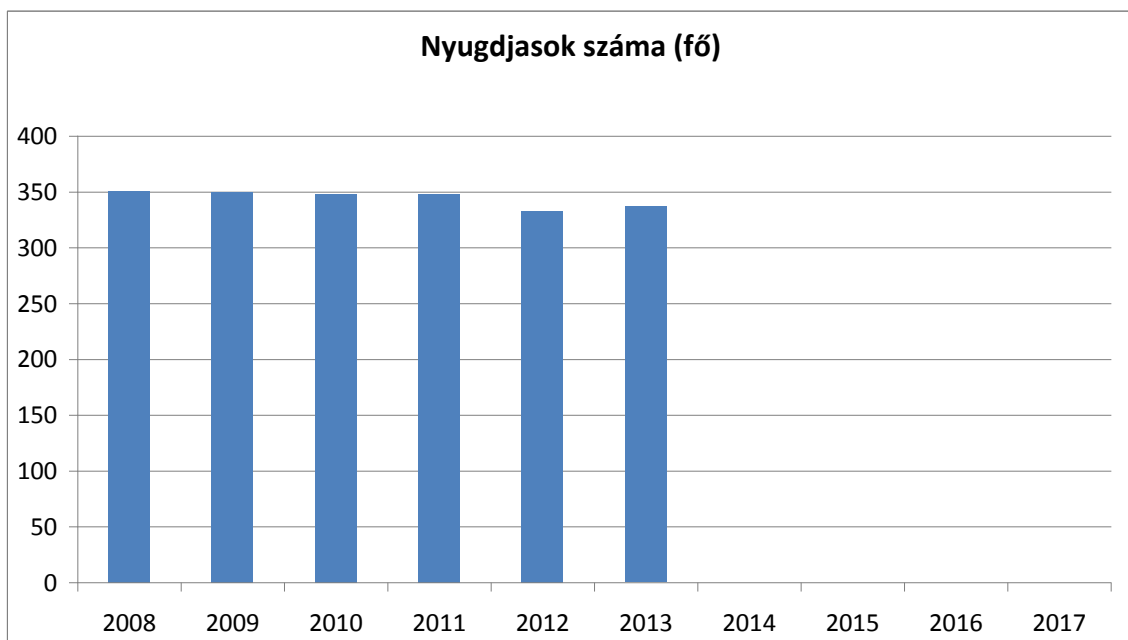
A település lakosságának életkor szerinti megoszlásában az idősök növekvő aránya tűnik ki. Településünkön a természetes fogyás-szaporodás tükrében természetes fogyást figyelhettünk meg, amely veszélyezteti a település társadalmi korosztályi egyensúlyát

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	135	216	351
2009	138	212	350
2010	141	207	348
2011	139	209	348
2012	128	205	333
2013	123	204	337

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

A nyugdíjasok között a nők száma magasabb, de már a első táblázatokból is láthattuk, hogy a 60 év felettiek között a nők száma a magasabb, vagyis a férfiaknál rövidebb az élettartam.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek szívesebben maradnak otthon, a munkaerő piacon nem jellemző az ottlétük.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Településünkön nem jellemző az idősek foglalkoztatása, ma már a jogszabályok is szabályozzák a nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségeit.

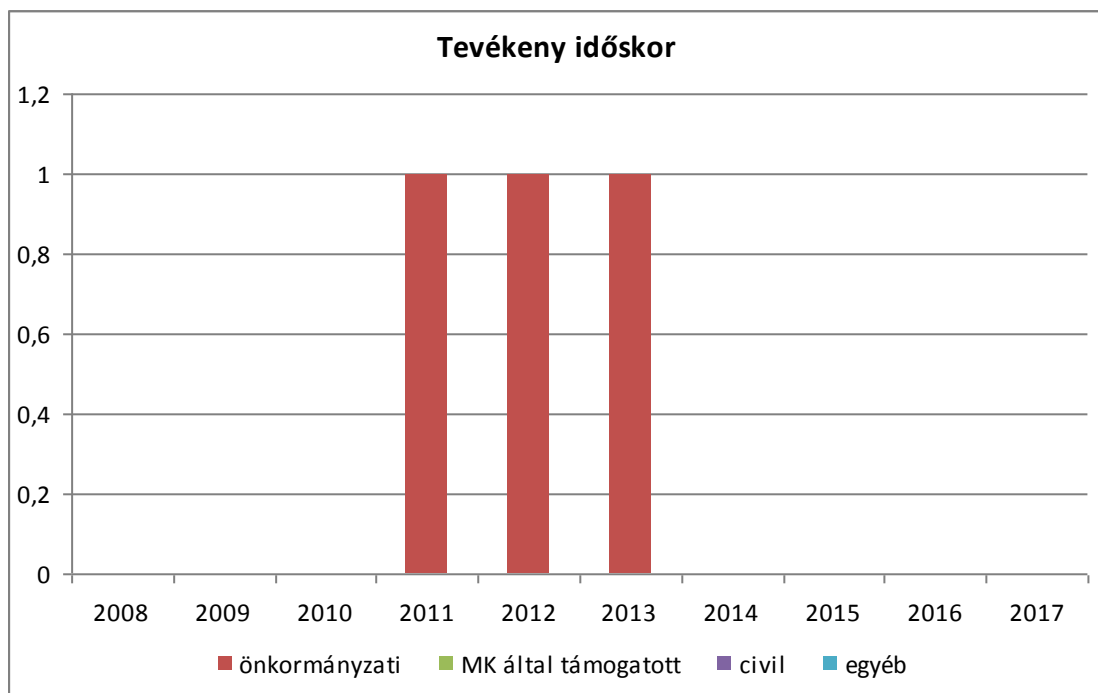
b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Tapasztalataink szerint az egészséges nyugdíjasok szívesen végeznének valamilyen jövedelemkiegészítő tevékenységét (egyrészt, hogy jövedelmi viszonyaikon javítsanak, másrészt, hogy az elszigeteltségük csökkenjen), azonban erre gyakorlatilag semmilyen esélyük sincs, a térség igen kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzete miatt. Többen kiveszik részüket az unokák nevelésében, támogatást nyújtva ezzel a fiataloknak. Megfigyelhető, hogy hasznosan szeretnék elfoglalni magukat, részt vesznek a fejlődésben, többen közülük részt vesznek a már többször szervezett számítógépes tanfolyamokon. Nyugdíjas klubba járnak, énekléssel, olvasással, tv nézéssel ütik el az időt.

Év	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	Db	Db	db	Db	db
2008	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0
2011	1	0	0	0	1
2012	1	0	0	0	1
2013	1	0	0	0	1

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (lehetőségek a településen)

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs ilyen a településen.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Általánosságban leszögezhető, hogy az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások a település minden lakója részére, így az időskorúak részére is biztosított.

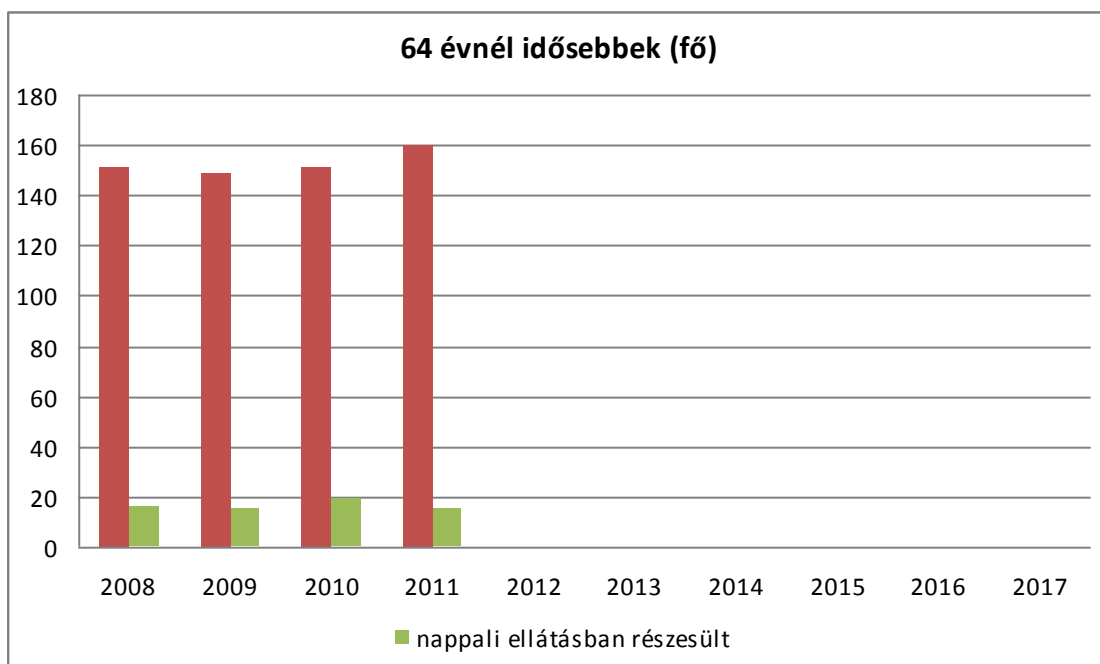
Az idősok legfőképpen időseket érintő tevékenységek az alábbiakra terjed ki:

- Házi segítségnyújtás: A házi segítségnyújtás keretében a napi 4 órát meg nem haladó gondozási szükséglettel rendelkező igénybe vevő részére saját lakóköznyezetében biztosítják az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Így a házigondozó feladata az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzése, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakóköznyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködés. A házi segítségnyújtást a 2012. évben 18 fő vette igénybe.
- Közösségi busz használata
- szociális ellátás biztosítása,
- egészségügyi ellátásokhoz való hozzájutás segítése,
- szociális étkeztetés
- 2012 évben 30 fő vette igénybe.

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	Fő	Fő	%
2008	151	16	11%
2009	149	15	10%
2010	151	19	13%
2011	160	15	9%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

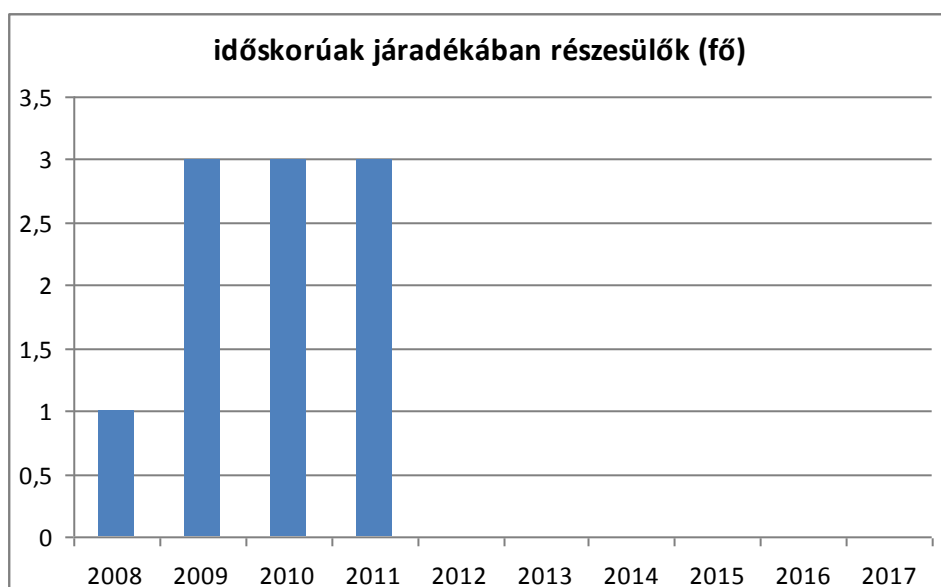

A nappali ellátást igénylők száma kis mértékben növekszik.

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	1
2009	3
2010	3
2011	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

Az időskorúak járadékában részesülők száma évek óta nem változik.

a) az idők egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi vizsgálatokra a közösségi buszunk szállítja az időseket. Ezen felül a házi orvos is biztosított ellátás a településen.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idők számára már 2 éve működik a helyi Nyugdíjas klub, melynek tagjai száma: 16 fő.

2012-ben kistérségi senior programsorozat keretében több rendezvényen, szűrősen egészségmegőrző programon vettek részt a klub tagjai.

2013. őszén pályázat segítségével indul el az Idők nappali ellátását biztosító intézményben helyben.

év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallás-gyakorlás templomban	Sport-rendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	Alkalom	alkalom	Alkalom
2008	0	1	0	2	2	25	0
2009	0	1	0	2	2	25	0
2010	0	1	0	2	3	25	0
2011	0	1	2	2	3	25	0
2012	0	1	2	2	3	25	1
2013	0	1	2	4	4	25	2
2014	0	5	4	4	10	25	4
2015	0	5	4	4	25	25	4

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.3.3. számú táblázat – Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

c) idők informatikai jártassága

Az elszigetelődés problematikáját jelentősen enyhítené, ha az idők informatikai jártassága növekedne. Pedig az internet használata segíthetne az időskorúaknak az elszigeteltség megszüntetésében, saját családjuk fiatal(abb) tagjaival való kapcsolattartásban, valamint abban, hogy lépést tartsanak a változásokkal.

Év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	Fő	fő	%	Fő	%
2013	60	5	8,3%	5	8,3%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

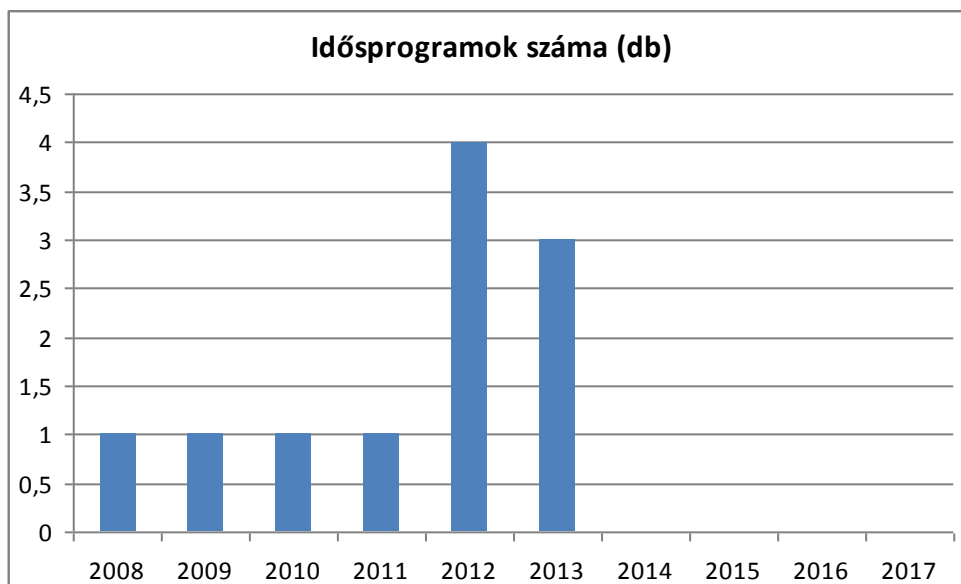
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időskorúak egyre gyakrabban válnak bűncselekmény áldozatává. Hogy ez ne történhessen meg a település hivatalos lapjában több alkalommal is közzétesszük a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság bűnmegelőzési célt szolgáló tájékoztató anyagait. Nyugdíjas klubban több alkalommal figyelmeztetjük őket a rájuk leselkedő veszélyre. Amennyiben a településen idegenek fordulnak meg a házi segítségnyújtó szolgálaton tevékenykedők is utána néznek az idegeneknek.

év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2008	1
2009	1
2010	1
2011	1
2012	4
2013	3
2014	10
2015	25

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Megalakult a nyugdíjas klub és az idősek nappali ellátása is lehetőséget teremt az időseknek. Ezen intézkedés megvalósult a településen.

Mivel jelentős mértékben emelkedik a nyugdíjasok száma szükséges, lenne a járásban egy idősek bentlakásos intézetének megvalósítása. Ez egy új intézkedésként jelenik meg a helyi esélyegyenlőségi tervben, mivel a járásban nincs ilyen intézmény.

Új intézkedés szükséges: bentlakásos idősek intézete

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elszigetelődés, informatikai eszközök használatának hiányossága	Klubok, programok, internet használat
Nincs a járásban idősek bentlakásos intézete, nagy a várólista a városokban	Bentlakásos idősek intézete

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékoság annak a maradandó állapotnak vagy sajátosságnak a megnevezése, amikor egy személy érzékszervi, mozgásszervi, értelmi vagy kommunikációs képességei számottevően elmaradnak az emberek átlagától és ez a társadalmi életben való részvételét jelentősen akadályozza vagy lehetetlenné teszi. Lehet veleszületett, vagy okozhatja baleset, betegség, vagy az öregedés.

Több különböző összefoglaló néven emlegetik a fogyatékos állapotokat. Nevezik fogyatéknak, sérültségnek, akadályozottságnak, segítséggel élésnek is. Mivel nincs rá olyan szó, amit minden magyar elfogad, ezért nincs közmegegyezés arról, hogy melyiket kell használni; ami az egyik embernek tetszik, attól egy másik borzad, nevetségesnek vagy sértőnek találja.

A fogyatékoság nem zárja ki az egészséget, nem betegség! Egy testi vagy érzékszervi fogyatékos személy élhet teljes lelki és szociális jólétben, sőt a kieső képesség megfelelő kompenzálása (megmaradó képességek kihasználása, segédeszközökkel való ellátottság) esetén a testi jólét állapotában is. Egy testileg ép ember ugyanakkor szenvedhet súlyos lelki, szociális problémáktól. A fogyatékoság egy élettapasztalat, amit bárki átélhet, amikor károsodott, vagy hiányos képességei korlátozzák tevékenységében, társadalmi életben való részvételében - az adott helyen és időben adott környezeti és társas feltételek között. Fejlesztési lehetőségük, munkavégzési képességük egyénfüggő, az egyes ember pontos állapotán, képességein múlik. Sokat segíthetnek a különböző eszközök, mit például a számítógép.

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	84	0
2012	76	0
2013	75	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

Településünkön 1 fő kap egészségkárosodás miatt ellátást.

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személy nincs.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékos személyek foglalkoztatására településünkön jellemzően az önkormányzatnál kerül sor a közmunka program keretében.

Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban, a különféle típusú foglalkoztatásban résztvevők száma az alkalmazók szerinti megoszlásban				
		Közférában foglalkoztatott (pl. önkormányzat, kormányhivatal, állami vagy önkormányzati fenntartású intézmény)	Non profit szervezet	Gazdasági vállalkozás
Szociális foglalkoztatásban alkalmazottak	fejlesztő-felkészítésben résztvevők száma	0	0	n.a
	munka rehabilitációban foglalkoztatottak száma	0	0	n.a
Védett munkahelyen foglalkoztatottak száma		0	0	n.a
Támogatott foglalkoztatásban résztvevők száma		5	0	n.a
Nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásban résztvevő fogyatékos személyek száma		0	0	n.a

Forrás: helyi adatgyűjtés több forrás segítségével

7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs hátrányos megkülönböztetés a településünkön.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

	Állami/önkormányzati								Egyházi								Civil							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás																								
Étkeztetés	X	X	X	X																				
házi segítségnyújtás	X	X	X	x																				
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	X	X	X	X																				
Családsegítés	X	X	X	X																				
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére																								
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére																								
Támogató szolgáltatás	X	X	x	x																				
nappali ellátás																								

Forrás: helyi adatgyűjtés

7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

A településen az önkormányzat biztosítja a fogyatékos személyek számára a szociális szolgáltatásokat.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Településünkön az alábbi ellátási formák közül a következők vannak jelen a fogyatékkal élőknek:

- települési támogatása
- ápolási díj
- fogyatékosági támogatás
- rokkantsági járadék
- közlekedési kedvezmény
- parkolási igazolvány

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján pénzbeli ellátás	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	0
Aktív korúak ellátása	1
Rendszeres szociális segély	1
Lakásfenntartási támogatás	5
Ápolási díj	4
Temetési segély	0
Átmeneti segély	0
Természetbeni ellátás	
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezzük, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	0
Közgyógyellátás Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is fontos mutató lehet.	0
Adósságkezelési szolgáltatás	0
Energia felhasználási támogatás	0
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	
Fogyatékosági támogatás	20
Rokkantsági járadék	64
Személygépkocsi átalakítási támogatás	0
Közlekedési kedvezmény	52
Személygépkocsi szerzési kedvezmény	0
Parkolási igazolvány	n.a

Forrás: helyi adatgyűjtés

7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékoztatói lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A településen már jó néhány épület akadálymentesítése megtörtént. Amiben hiányosságunk van az a Kultúrház, az iskola egy része, a közterületek és az infokommunikációs.

Az ellátási problémák többsége azonos módon keletkezik: van megfelelő szolgáltatás, de az ellátásra szoruló nem tud róla, őt nem érték el a szolgáltatást nyújtók, vagyis be sem került a rendszerbe. Van megfelelő szolgáltatás, de a szolgáltatás igénybevétele a fogyatékos személy számára nem hozzáférhető pl. az akadálymentesítettség hiánya miatt. Van akadálymentesen elérhető szolgáltatás, de a célcsoport tagja vagy saját elhatározásából vagy gyakori tapasztalat szerint a fogyatékos személy helyett döntő család elhatározásából a szolgáltatást nem veszi igénybe, még akkor sem, ha az a fogyatékos személy életminőségét lényegesen javítaná.

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok		X	X	X		X	X	X	
	középfok									
	felsőfok									
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás									
	járó beteg szakellátás									
	alapellátás		X	X	X		X	X	X	
kulturális, művelődési intézmények										
önkormányzati, közigazgatási intézmény			X	X			X	X	X	
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség										
szociális ellátást nyújtó intézmények			X	X			X	X	X	

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége
Épületeink nagy többsége fizikálisan akadálymentesített.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A településen található munkahelyek leginkább a szolgáltatók, itt nem jellemző az épület akadálymentesítése.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közterületeink, járdák parkok nem akadálymentesítettek.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nincs fogyatékosok nappali intézménye a településen.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

2012-ben közlekedési kedvezményt nyújtott településünk.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A felülvizsgálati időszak alatt a beazonosított problémák és a fejlesztési lehetőségei nem változtak.

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
közösségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, közterületeken nincs akadálymentesítés, Kultúrház sem	Akadálymentesítése közterületeknek, kultúrháznak.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Községünkben működő civil szerevet kettő van. Tiszatarjáni Óvodáért Alapítvány az óvodai területen tevékenykedik, segítik a munkát. Nyugdíjas klub szintén aktívan működik már két éve a településen. Egy kistérségi civil szervezet van jelen, melynek a településről is vannak tagjai.

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Nincs ilyen a településen

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A rendeletek előkészítésénél a jogszabályoknak megfelelően az önkormányzati Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzítetteknek megfelelően jár el az önkormányzat. A honlapunkon előzetesen megjelennek a rendelet tervezetek lakossági véleményezésére.

b) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Kistérségi feladatellátásba látjuk el az alábbiakat:

- családsegítés
- gyermekjóléti szolgálat

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

2013. július 15-én szűnt meg a helyi cigány nemzetiségi önkormányzat, addig megállapodás keretén belül működünk együtt.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége Közzolgáltatások esélyegyenlőségi szolgáltatások körét lefedi.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen levő vállalkozók az intézmények és az önkormányzat egy-egy rendezvényeit igyekeznek lehetőségeikhez mérten támogatni.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Az önkormányzatunk web lapja:

tiszatarjan.hu

Helyi újságunk, amely havonta jelenik meg:

Tiszatarjáni Mondjuk El

Hirdető tábláink:

- Tiszatarján, Eötvös krt. 6. (Könyvtár)
- Tiszatarján, Árpád u. 29 (Posta)
- Tiszatarján , Arany J. (Takács ABC)

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

HEP fórum tagjaként megbeszélések, adatkérések

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Képviselő-testületi ülés

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- rossz egészségügyi állapot, életvezetési ismeretek hiánya - a hátrányos helyzet sok esetben több generáción keresztül öröklődik - magas a tartós és képzetlen munkanélküliek aránya - Munkahely lehetősége nincs a településen	- Egészségügyi szűrések biztosítása, eljutás a szűrésekre, életvezetési képzések, tréningek megszervezése - felzárkóztatási és fejlesztési programok felkutatása és működtetése - a tendencia visszaszorítása a munkahelyteremtés elősegítésén keresztül, képzések, továbbképzés szervezése, családi önellátó gazdálkodások kialakításának segítése - Településen munkahely teremtése, telepítése,
Gyermekek	- gyermekszegénység, szabadidős foglalkoztatottság hiánya - Hátrányos helyzetből adódó esélyegyenlőtlenségek	- esélyegyenlőség biztosítása, nyári gyermekétkeztetés, felvilágosító , szabadidős programok - Tanoda programok , fejlesztések, felzárkóztatások a jobb kompetencia mérés eredmény érdekében
Idősek	- Elszigetelődés, informatikai eszközök használatának hiányossága - idősek bentlakásos intézetének hiánya	- Klubok, programok, internet használat - Idősek bentlakásos intézetének létrehozása
Nők	- Munkahely hiánya, képzetlenség, alacsony iskolázottság	Képzés, munkahely biztosítása, részmunkaidő, távmunka, képességek megszerzése a munkaerőpiacra való visszajutáshoz
Fogyatékkal élők	- közösségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, közterületeken nincs akadálymentesítés, Kultúrház sem	Akadálymentesítése közterületeknek, kultúrháznak.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- Egészségügyi szűrések biztosítása, eljutás a szűrésekre, életvezetési képzések, tréningek megszervezése - felzárkóztatási és fejlesztési programok felkutatása és működtetése - a tendencia visszaszorítása a munkahelyteremtés elősegítésén keresztül, képzések, továbbképzés szervezése, családi önellátó gazdálkodások kialakításának segítése - Településen munkahely teremtése, telepítése,	Felelős: jegyző Partner: Háziorvos, védőnő Felelős: jegyző Partner: Munkaügyi Központ Felelős: jegyző Partner: Munkaügyi központ, vállalkozások Felelős: polgármester Partner: Munkaügyi központ, vállalkozások
Gyermekek	- esélyegyenlőség biztosítása, nyári gyermekétkeztetés, felvilágosító, szabadidős programok - Tanoda programok, fejlesztések, felzárkóztatások a jobb kompetencia mérés eredmény érdekében	Felelős: jegyző Partner: óvoda, iskola, szülői szervezet Felelős: polgármester Partner: óvoda, iskola, szülői szervezet
Idősek	- Klubok, programok, internet használat - idősek bentlakásos intézetének hiánya	Felelős: polgármester Partner: Nyugdíjas Klub
Nők	- Képzés, munkahely biztosítása, részmunkaidő, távmunka, képességek megszerzése a munkaerőpiacra való visszajutáshoz	Felelős: jegyző Partner: Vállalkozók, munkaügyi központ
Fogyatékkal élők	- Akadálymentesítése közterületeknek, kultúrháznak.	Felelős: jegyző Partner: Mozgáskorlátozottak Egyesülete

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és a magyarok egyenlő esélyekkel élhetnek együtt.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei javuljanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek fejlesztését, felzárkóztatást, szabadidő hasznos eltöltését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök elszigetelődésének megakadályozására, informatikai képzésükre.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén képzésüket, munkahelyek teremtését számukra.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők számára a közterületek és szolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítésére

Az intézkedési területek részletes kifejtése

1. sz. Intézkedés címe:	Romák és a mélyszegénységben élők munkaerőpiaci helyzetének javítása, képzése, szakképzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szakképzetlen munkanélküliek magas száma miatt szükséges a képzésük, mert nem tudnak bejutni a munkaerő piacra.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: képzés biztosítása a célcsoport számára Közép távú cél: szakképzettség megszerzése Hosszú távú cél: munkanélküliek számának csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Adatgyűjtés, adatbázis készítése a képzésekről, - kapcsolat felvétel a munkaügyi központtal, partnerintézményekkel - képzések megtartása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: munkanélküliek Felelős: Burainé Hajdu Éva jegyző
Partnerek	Munkaügyi Központ
Határidő(k) pontokba szedve	2014. 06. 30. (hétfő)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Elvégzettek száma helyi adatgyűjtés, jelenléti ív, statisztikák, tanúsítvány. Fenntartható: kellő számú jelentkező esetén
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nem lesz elég jelentkező, nem jönnek a képzésre, nem lesz pályázat Csökkentés eszközei: képzésről ismertető készítés, pályázat folyamatos figyelése
Szükséges erőforrások	Humán: képző szerv Pénzügyi: terem díja, képző díja, eszközök díja, vizsga díja, tankönyvek biztosítása Technikai: terem és technikai eszközök

A felülvizsgálat során az új határidő: 2017.06.30.

2. sz. Intézkedés címe:	Egészségi állapot javítása, szűrések biztosítása és életvezetési ismeretek átadásának lehetősége
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Településünkön sok a rossz egészségi állapotú ember, szükségük van szűrésekre való eljutásra, mivel jelenleg nem tudják azt igénybe venni. Életvezetési tréningek tartása szükséges a mélyszegénységben élőknek.

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú: szűrőprogram és tréning megszervezése Közép távú: Szűrések biztosítása, tréningek tartása Hosszútávú: a mélyszegénységben élők egészségi állapotának javulása. Az életvezetési tréningek hatására a családok adósságainak csökkentése, megszüntetése,
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- igényfelmérés - szűrés megszervezése - tréningek megtartása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: romák és mélyszegénységben élők Felelős: Burainé Hajdu Éva jegyző
Partnerek	Háziorvos, védőnő
Határidő(k) pontokba szedve	2015. 12. 31. (csütörtök)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- részvétel a szűrésen - résztvevők száma a tréningeken Aktív részvétellel fenntartható, kiterjeszthető az iskolai tantervbe.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nem szeretnék tréningre járni, illetve szegélylik betegségüket vagy fel sem ismerik Csökkentésére tett intézkedés: szórólapok, háziorvos aktív bevonása
Szükséges erőforrások	humán: szakorvos, tréner pénzügy: pályázati és önkormányzati forrás technikai: terem, eszközök

A felülvizsgálat során az új határidő: 2017.12.31.

3. sz. Intézkedés címe:	Felzárkóztatási és fejlesztési programok a munkanélküliek számára
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Készségek és képességek hiánya jellemző a településen élő munkanélküliekre. Sokan nem tudnak megírni egy jó önéletrajzt, nem ismerik a számítógép szövegszerkesztő és táblázatkezelő programjait. Nem látnak jó gyakorlatot az állásinterjúra.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú: program megismertetése, jelentkezők összegyűjtése Középtávú: tréningek megtartása, egyéni, csoportos fejlesztések Hosszú távú: munkaerő piacra, munkahelyre való sikeres bejutás, készségek elsajátítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- jelentkezők összegyűjtése - pályázatok felkutatása - önkormányzati forrás keresése - tréningek, fejlesztések, képzések megtartása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: településen élő munkanélküliek Felelős: Burainé Hajdu Éva jegyző
Partnerek	Munkaügyi Központ
Határidő(k) pontokba szedve	2016. 12. 31. (szombat)

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- résztvevők száma - elhelyezkedettek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: nincs résztvevő, nem akarnak résztvenni, nincs forrás Csökkentésükre tett intézkedés: a program jobb megismertetése, pályázati forrás megkeresése
Szükséges erőforrások	humán: képzők pénzügy: pályázati, önkormányzati forrás technikai: terem, eszköz

A felülvizsgálat során az új határidő: 2018.12.31.

4. sz. Intézkedés címe:	Munkahelyek létrehozása, telepítése a településen
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az itt élők számára nagy problémát jelent a munkahely hiánya. Célszerű lenne a településen felülvizsgálni a lehetőségeket és munkahelyeket telepíteni, létrehozni. Önkormányzat-mint foglalkoztató- lehetőségének megvizsgálása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid : lehetőségek felkutatása Középtávú: új munkahelyek létrejötte Hosszú távú: több befektető új munkahelyekre, csökkenjen a munkanélküliség
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- pályázati lehetőségek felkutatása - önkormányzat mint munkahely-teremtő - vállalkozások megkeresése
Résztvevők és felelős	Résztvevők: településen élő munkanélküliek Felelős: Bögre Lajosné polgármester
Partnerek	Munkaügyi központ
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 12. 31. (hétfő)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- új munkahelyek - kevesebb munkanélküli Új munkahelyek teremtése csökkenti a településen élők számára a munkanélküliséget, ez öngerjesztő folyamatként fenntartható lehet
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: településünk nem akar vállalkozás jönni, illetve nem tudunk számára megfelelő környezetet biztosítani. Csökkentésére tett intézkedés: pályázati lehetőségek, saját területek átvizsgálása
Szükséges erőforrások	- pályázati források - önkormányzati források

II. Célterület: Gyermekes esélyegyenlősége:

5. sz. Intézkedés címe:	Hátrányos helyzetből adódó esélyegyenlőtlenségek csökkentése a gyermekek számára
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Településünkön magas a HH és HHH gyermekek száma. Szükséges számukra szűrés elvégzése és azoknak akiknek szükséges fejlesztés és felzárkóztatás biztosítása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: felmérés kinek van szüksége fejlesztésre a HH és HHH gyermekek közül Rövid: programok, Tanoda, fejlesztések megvalósítása Hosszú: esély a jobb továbbtanuláshoz
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- program megismertetése - szűrések elvégzése - tanoda megvalósítása, fejlesztés ,megvalósítása - pályázat
Résztvevők és felelős	Résztvevők: településen élő gyermekek Felelős: Bögre Lajosné polgármester
Partnerek	Iskola, óvoda
Határidő(k) pontokba szedve	2015.06.30 (kedd)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- résztvevők száma - fejlesztések megvalósulásának száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nem jönnek el a programokra, forrás hiány Csökkentésére tett intézkedés: szórólap a programról, helyi lehetőségek felkutatása, pályázati forrás
Szükséges erőforrások	humán: szakemberek, pedagógusok pénzügy: pályázat

A felülvizsgálat során az új határidő: 2017.06.30.

6. sz. Intézkedés címe:	Szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása a településen élő gyermekek számára
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekek között főleg a nyári időszakban problémát jelent a szabadidős tevékenység megszervezése. Szükség lenne olyan programokra, amely figyelembe veszi a gyermekszegénységet, az egészséges életmódot, a fiatalok felvilágosítását a drogok használatának következményeiről, a korai szexuális élet következményeiről.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: résztvevők felmérése, pályázat Közép: Programok megvalósítása Hosszú: Gyermekek esélyeinek növelése

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- pályázat - programok megvalósítása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: településen élő gyermekek Felelős: Burainé Hajdu Éva jegyző
Partnerek	Óvoda, iskola
Határidő(k) pontokba szedve	2017. 12. 31. (vasárnap)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	-részvevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat:nem jönnek el a programokra Csökkentésére tett intézkedés: ismertető tartása, iskolában előzetes felmérés, szülők tájékoztatása, bevonása
Szükséges erőforrások	humán: szakemberek pénzügy: pályázat technika: terem, eszközök

A nyári tábor folyamatosan megvalósult.

III. Célterület: A nők esélyegyenlősége

7. sz. Intézkedés címe:	Nők munkahelyi lehetőségeinek, elhelyezkedésüknek javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Településünkön a nők kevésbé tudnak visszatérni a munkaerő piacra, képzetlenek és nincs számukra lehetőség az elhelyezkedésre. A munkakereséséhez segítség nyújtása, új ismeretek adása. Jó önéletrajz megírása, munkahelyek feltérképezése, állásinterjú gyakorlása. Részmunkaidő és távmunka lehetőségének megkeresése.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: jelentkezők felmérése, pályázat keresése Közép:képzések szervezése Hosszú: nők elhelyezkedésének növelése, részmunkaidős munkalehetőségek
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Új ismertek, tréning tartása. Pályázati lehetőség, célcsoport felkutatása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: településen élő munkanélküli nők Felelős: Burainé Hajdu Éva jegyző
Partnerek	Munkaügyi Központ
Határidő(k) pontokba szedve	2014. 12. 30. (kedd)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása	Helyi adatgyűjtés, Munkaügyi központ adatai, képzések résztvevői

(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nem lesz elég jelentkező, nincs pályázat Csökkentésére tett intézkedés: szórólap, lehetőség a megismerésre
Szükséges erőforrások	Humán: tréner Pénzügyi: szakember díja, eszközök díja Technikai: irodaszerek, projektor, laptop, terem

A felülvizsgálat során az új határidő: 2017.12.30

IV. Célterület: Idősek esélyegyenlősége

8. sz. Intézkedés címe:	Informatikai képzések szervezése idősek részére
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Községünkben a digitális írástudatlanság jellemző probléma az idősek tekintetében. Az informatikai teremben biztosítva növelhető az egyenlő esélyű hozzáférés a különböző információkhoz.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú: tájékoztatás, képzés megszervezése Közép távú: egyre többen vesznek részt informatika képzésben Hosszú távú: további képzés indítása, digitális írástudatlanság csökkenése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- igényfelmérés, jelentkezők összeírása - képzés megszervezése - 2015 - képzés lefolytatása - további képzések megszervezése
Résztvevők és felelős	Résztvevők: településen élő idősek Felelős: Bögre Lajosné polgármester
Partnerek	Nyugdíjas klub
Határidő(k) pontokba szedve	2016. 12. 30. (péntek)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- nagy érdeklődés - magas részvétel - további képzések iránti igény - nő az idősek körében az informatikai eszközöket használni tudók száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: érdeklődés hiánya, forrás hiány Csökkentésük eszközei: folyamatos tájékoztatás, pályázatok
Szükséges erőforrások	- támogatás - önkormányzati forrás - pályázati forrás - intézményi háttér - szakember

9. sz. Intézkedés címe:	Idősek bentlakásos intézetének megvalósítása
-------------------------	---

Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Községünkben és a járásban sincs ilyen jellegű intézmény, városokban sok a várakozási idő.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú: pályázat Közép távú: idők bentlakásos intézménye Hosszú távú: esély a járásban élő idők számára
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- igényfelmérés, jelentkezők összeírása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: településen élő idők Felelős: Burainé Hajdu Éva jegyző
Partnerek	Nyugdíjas klub
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 12. 31
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- épület száma - férőhelyek kihasználtsága
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: érdeklődés hiánya, forrás hiány Csökkentésük eszközei: folyamatos tájékoztatás, pályázatok
Szükséges erőforrások	-támogatás -önkormányzatiforrás -pályázatiforrás -intézményiháttér - szakember

V. Célterület: Fogytékkal élők esélyegyenlősége

10. sz. Intézkedés címe:	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés az egész községre kiterjedően
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Településünkön nem mindenhol történt meg a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés (Kultúrház, közterek) Ezzel az intézkedéssel szeretnénk biztosítani az egyenlő esélyű hozzáférést a szolgáltatásokhoz.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú: állapot felmérése, pályázat benyújtása Középtávú: akadálymentesítés megkezdése Hosszú távú: a hiányzó intézmények és közterületek nagy részének fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése, esélyegyenlőség biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- állapot felmérés - pályázati lehetőség felkutatása, benyújtása - akadálymentesítés
Résztvevők és felelős	Résztvevők: tervező, hatóságok Felelős: Burainé Hajdu Éva jegyző
Partnerek	Partnerek: Mozgáskorlátozottak egyesülete

Határidő(k) pontokba szedve	2017. 12. 30. (szombat)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- épületek, közterületek teljes akadálymentesítése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: pályázatok hiánya, önkormányzati forráshiány Csökkentésük eszközei: egyéb támogatási lehetőségek biztosítása
Szükséges erőforrások	pályázati forrás - önkormányzati forrás - támogatás - technikai háttér

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Romák és a mélyszegénységben élők munkaerőpiaci helyzetének javítása, képzése, szakképzése	Szakképzettlen munkanélküliek magas száma miatt szükséges a képzésük	Rövid távú cél: képzés biztosítása a célcsoport számára Hosszú távú cél: munkanélküliek számának csökkentése.	Adatgyűjtés helyi szinten a képzést végzőkről	Adatgyűjtés, adatbázis készítése a képzésekről, kapcsolat felvétel a munkaügyi központtal, partnerintézményekkel	Burainé Hajdu Éva	2014.06.30.	Elvégzettek száma helyi adatgyűjtés, jelenléti ív, statisztikák, tanúsítvány.	Humán: képző szerv Pénzügyi: terem díja, képző díja, eszközök díja, vizsga díja, tankönyvek biztosítása Technikai: terem és technikai eszközök	Fenntartható kellő számú jelentkező esetén
2	Egészségi állapot javítása, szűrések biztosítása és életvezetési ismeretek átadásának lehetősége	településünkön sok a rossz egészségi állapotú ember, szükségük van szűrésekre való eljutásra, mivel jelenleg nem tudják azt igénybe venni. Életvezetési tréningek tartása szükséges a mélyszegénységben élőknek.	Rövid távú: szűrőprogram és tréning megszervezése Közép távú: Szűrések biztosítása, tréningek tartása Hosszútávú: a mélyszegénységben élők egészségi állapotának javulása. Az életvezetési tréningek hatására a családok adósságainak csökkentése, megszüntetése,		- igényfelmérés - szűrés megszervezése - tréningek megtartása	Burainé Hajdu Éva jegyző	2015.12.31.	- részvétel a szűrésen - résztvevők száma a tréningeken	humán: szakorvos, tréner pénzügy: pályázati és önkormányzati forrás technikai: terem, eszközök	Aktív részvétellel fenntartható, kiterjeszthető az iskolai tantervbe.
3	Felzárkóztatási és fejlesztési programok a munkanélküliek	Készségek és képességek hiánya jellemző a településen	Rövid távú: program megismertetése, jelentkezők		- jelentkezők összegyűjtése - pályázatok felkutatása	Burainé Hajdu Éva jegyző	2016.12.31.	- résztvevők száma - elhelyezkedettek száma	humán: képzők pénzügy: pályázati,	Fenntartható és kiszélesíthető a képzés a

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	számára	élő munkanélküliekre. Sokan nem tudnak megírni egy jó önéletrajzot, nem ismerik a számítógép szövegszerkesztő és táblázatkezelő programjait. Nem látnak jó gyakorlatot az állásinterjúra.	összegyűjtése Középtávú: tréningek megtartása, egyéni, csoportos fejlesztések Hosszú távú: munkaerő piacra, munkahelyre való sikeres bejutás, készségek elsajátítása		- önkormányzati forrás keresése - tréningek, fejlesztések, képzések megtartása				önkormányzati forrás technikai: terem, eszköz	pályakezdőkre is.
4	Munkahelyek létrehozása, telepítése a településen	Az itt élők számára nagy problémát jelent a munkahely hiánya. Célszerű lenne a településen felülvizsgálni a lehetőségeket és munkahelyeket telepíteni, létrehozni. Önkormányzat-mint foglalkoztató-lehetőségének megvizsgálása	Rövid : lehetőségek felkutatása Középtávú: új munkahelyek létrejötte Hosszú távú: több befektető új munkahelyekre, csökkenjen a munkanélküliség		- pályázati lehetőségek felkutatása - önkormányzat mint munkahely-teremtő - vállalkozások megkeresése	Bögre Lajosné polgármester	2018.12.31.	- munkahelyek létrejötte	- pályázati források - önkormányzati források	Új munkahelyek teremtése csökkenti a településen élők számára a munkanélküliséget, ez öngerjesztő folyamatként fenntartható lehet.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Hátrányos helyzetből adódó esélyegyenlőtlenségek csökkentése a gyermekek számára	Településünkön magas a HH és HHH gyermekek száma. Szükséges számukra szűrés elvégzése és azoknak akiknek szükséges fejlesztés és felzárkóztatás biztosítása	Rövid: felmérés kinek van szüksége fejlesztésre a HH és HHH gyermekek közül Rövid: programok, Tanoda, fejlesztések megvalósítása Hosszú: esély a jobb továbbtanuláshoz		- program megismertetése - szűrések elvégzése - tanoda megvalósítása, fejlesztés ,megvalósítása - pályázat	Bögre Lajosné polgármester	2015.06.30.	- résztvevők száma	humán: szakemberek, pedagógusok pénzügy: pályázat	Fenntartható és tovább vihető, mivel mindig újabbak léphetnek be a rendszerbe.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	Szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása a településen élő gyermekek számára	A gyermekek között főleg a nyári időszakban problémát jelent a szabadidős tevékenység megszervezése. Szükség lenne olyan programokra, amely figyelembe veszi a gyermekszegénységet, az egészséges életmódot, a fiatalok felvilágosítását a drogok használatának következményeiről, a korai szexuális élet következményeiről.	Rövid: résztvevők felmérése, pályázat Közép: Programok megvalósítása Hosszú: Gyermekek esélyeinek növelése		- pályázat - programok megvalósítása	Burainé Hajdu Éva jegyző	2017.12.31.	- résztvevők száma	humán: szakemberek pénzügy: pályázat technika: terem, eszközök	Résztvevők folyamatosan cserélődnek, fenntartható.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nők munkahelyi lehetőségeinek, elhelyezkedésüknek javítása	Településünkön a nők kevésbé tudnak visszatérni a munkaerő piacra, képzetlenek és nincs számukra lehetőség az elhelyezkedésre. A munkakereséséhez segítség nyújtása, új ismeretek adása. Jó önéletrajz megírása, munkahelyek feltérképezése, állásinterjú gyakorlása. Részmunkaidő és távmunka	rövid: jelentkezők felmérése, pályázat keresése Közép: képzések szervezése Hosszú: nők elhelyezkedésének növelése, részmunkaidős munkalehetőségek		Új ismertek, tréning tartása. Pályázati lehetőség, célcsoport felkutatása.	Burainé Hajdu Éva	2014.12.30.	Helyi adatgyűjtés, Munkaügyi központ adatai, képzések résztvevői	Humán: tréner Pénzügyi: szakember díja, eszközök díja Technikai: irodaszerek, projektor, laptop, terem	Hosszú távon a nők esélyegyenlőségének javítása, elhelyezkedésük segítése megfelelő számú jelentkező esetén

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		lehetőségének megkeresése.								
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Informatikai képzések szervezése idősek részére	Községünkben a digitális írástudatlanság jellemző probléma az idősek tekintetében. Az informatikai teremben biztosítva növelhető az egyenlő esélyű hozzáférés a különböző információkhoz.	Rövid távú: tájékoztatás, képzés megszervezése Közép távú: egyre többen vesznek részt informatika képzésben Hosszú távú: további képzés indítása, digitális írástudatlanság csökkenése		- igényfelmérés, jelentkezők összeírása - képzés megszervezése - 2015 - képzés lefolytatása - további képzések megszervezése	Bögre Lajosné polgármester	2016.12.30.	- nagy érdeklődés - magas részvétel - további képzések iránti igény - nő az idősek körében az informatikai eszközöket használni tudók száma	- támogatás - önkormányzati forrás - pályázati forrás - intézményi háttér - szakember	Megvalósítható ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés az egész községre kiterjedően	Településünkön nem mindenhol történt meg a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés (Kultúrház, közterek) Ezzel az intézkedéssel szeretnénk biztosítani az egyenlő esélyű hozzáférést a szolgáltatásokhoz.	Rövid távú: állapot felmérése, pályázat benyújtása Középtávú: akadálymentesítés megkezdése Hosszú távú: a hiányzó intézmények és közterületek nagy részének fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése, esélyegyenlőség biztosítása		- állapot felmérés - pályázati lehetőség felkutatása, benyújtása - akadálymentesítés	Burainé Hajdu Éva jegyző	2017.12.30.	- épületek, közterületek teljes akadálymentesítése	pályázati forrás - önkormányzati forrás - támogatás - technikai háttér	A pályázatban elvárt fenntarthatósági szempontok alapján.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) felülvizsgálat után

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Változások megjelenítése
1. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Romák és a mélyszegénységben élők munkaerőpiaci helyzetének javítása, képzése, szakképzése	Szakképzettlen munkanélküliek magas száma miatt szükséges a képzésük	Rövid távú cél: képzés biztosítása a célcsoport számára Hosszú távú cél: munkanélküliek számának csökkentése.	Adatgyűjtés helyi szinten a képzést végzőkről	Adatgyűjtés, adatbázis készítése a képzésekről, kapcsolat felvétel a munkaügyi központtal, partnerintézményekkel	Burainé Hajdu Éva	2014.06.30 Felülvizsgálat határidő: 2017.06.30	Elvégzettek száma helyi adatgyűjtés, jelenléti ív, statisztikák, tanúsítvány.	Humán: képző szerv Pénzügyi: terem díja, képző díja, eszközök díja, vizsga díja, tankönyvek biztosítása Technikai: terem és technikai eszközök	Fenntartható kellő számú jelentkező esetén	A felülvizsgálat során megállapításra került, hogy folyamatosan megvalósul a közfoglalkoztatás szervezése és a képzések is. Új határidő
2	Egészségi állapot javítása, szűrések biztosítása és életvezetési ismeretek átadásának lehetősége	településünkön sok a rossz egészségi állapotú ember, szükségük van szűrésekre való eljutásra, mivel jelenleg nem tudják azt igénybe venni. Életvezetési tréningek tartása szükséges a mélyszegénységben élőknek.	Rövid távú: szűrőprogram és tréning megszervezése Közép távú: Szűrések biztosítása, tréningek tartása Hosszútávú: a mélyszegénységben élők egészségi állapotának javulása. Az életvezetési tréningek hatására a családok adósságainak		- igényfelmérés - szűrés megszervezése - tréningek megtartása	Burainé Hajdu Éva jegyző	2015.12.31 Felülvizsgálat határidő: 2017.12.31	- részvétel a szűrésen - résztvevők száma a tréningeken	humán: szakorvos, tréner pénzügy: pályázati és önkormányzati forrás technikai: terem, eszközök	Aktív részvétellel fenntartható, kiterjeszthető az iskolai tantervbe.	Új határidő

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Változások megjelenítése
			csökkentése, megszüntetése,								
3	Felzárkóztatási és fejlesztési programok a munkanélküliek számára	Készségek és képességek hiánya jellemző a településen élő munkanélküliekre. Sokan nem tudnak megírni egy jó önéletrajzot, nem ismerik a számítógép szövegszerkesztő és táblázatkezelő programjait. Nem látnak jó gyakorlatot az állásinterjúra.	Rövid távú: program megismertetése, jelentkezők összegyűjtése Középtávú: tréningek megtartása, egyéni, csoportos fejlesztések Hosszú távú: munkaerő piacra, munkahelyre való sikeres bejutás, készségek elsajátítása		- jelentkezők összegyűjtése - pályázatok felkutatása - önkormányzati forrás keresése - tréningek, fejlesztések, képzések megtartása	Burainé Hajdu Éva jegyző	2016.12.31. Felülvizsgálat határidő: 2018.12.31	- résztvevők száma - elhelyezkedtek száma	humán: képzők pénzügy: pályázati, önkormányzati forrás technikai: terem, eszköz	Fenntartható és kiszélesíthető a képzés a pályakezdőkre is.	Új határidő
4	Munkahelyek létrehozása, telepítése a településen	Az itt élők számára nagy problémát jelent a munkahely hiánya. Célszerű lenne a településen felülvizsgálni a lehetőségeket és munkahelyeket telepíteni, létrehozni. Önkormányzat-mint foglalkoztató-lehetőségének megvizsgálása	Rövid : lehetőségek felkutatása Középtávú: új munkahelyek létrejötte Hosszú távú: több befektető új munkahelyekre, csökkenjen a munkanélküliség		- pályázati lehetőségek felkutatása - önkormányzat mint munkahely-teremtő - vállalkozások megkeresése	Bögre Lajosné polgármester	2018.12.31.	- munkahelyek létrejötte	- pályázati források - önkormányzati források	Új munkahelyek teremtése csökkenti a településen élők számára a munkanélküliséget, ez öngerjesztő folyamatként fenntartható lehet.	
II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	Hátrányos helyzetből adódó esélyegyenlőtlenségek csökkentése a	Településünkön magas a HH és HHH gyermekek száma. Szükséges számukra	Rövid: felmérés kinek van szüksége fejlesztésre a HH és HHH gyermekek		- program megismertetése - szűrések elvégzése - tanoda megvalósítása,	Bögre Lajosné polgármester	2015.06.30. Felülvizsgálat határidő: 2017.06.30	- résztvevők száma	humán: szakemberek, pedagógusok pénzügy:	Fenntartható és tovább vihető, mivel mindig	Új határidő

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Változások megjelenítése
	gyermek számára	szűrés elvégzése és azoknak akiknek szükséges fejlesztés és felzárkóztatás biztosítása	közül Rövid: programok, Tanoda, fejlesztések megvalósítása Hosszú: esély a jobb továbbtanuláshoz		fejlesztés, megvalósítása - pályázat				pályázat	újabbak léphetnek be a rendszerbe.	
2	Szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása a településen élő gyermekek számára	A gyermekek között főleg a nyári időszakban problémát jelent a szabadidős tevékenység megszervezése. Szükség lenne olyan programokra, amely figyelembe veszi a gyermekszegénységet, az egészséges életmódot, a fiatalok felvilágosítását a drogok használatának következményeiről, a korai szexuális élet következményeiről.	Rövid: résztvevők felmérése, pályázat Közép: Programok megvalósítása Hosszú: Gyermekek esélyeinek növelése		- pályázat - programok megvalósítása	Burainé Hajdu Éva jegyző	2017.12.31.	- résztvevők száma	humán: szakemberek pénzügy: pályázat technika: terem, eszközök	Résztvevők folyamatosan cserélődnek, fenntartható.	A nyári táborok minden évben megvalósultak
III. A nők esélyegyenlősége											
1	Nők munkahelyi lehetőségeinek, elhelyezkedésüknek javítása	Településünkön a nők kevésbé tudnak visszatérni a munkaerő piacra, képzetlenek és nincs számukra lehetőség az elhelyezkedésre. A munkakereséshez segítség nyújtása, új ismeretek adása. Jó	rövid: jelentkezők felmérése, pályázat keresése Hosszú: szervezése Hosszú: nők elhelyezkedésének növelése, részmunkaidős munkalehetőségek		Új ismertek, tréning tartása. Pályázati lehetőség, célcsoport felkutatása.	Burainé Hajdu Éva	2014.12.30. Felülvizsgálat határidő: 2017.12.30	Helyi adatgyűjtés, Munkaügyi központ adatai, képzések résztvevői	Humán: tréner Pénzügyi: szakember díja, eszközök díja Technikai: irodaszerek, projektor, laptop, terem	Hosszú távon a nők esélyegyenlősége javítása, elhelyezkedésük segítése megfelelő számú jelentkező	Új határidő

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Változások megjelenítése
		önéletrajz megírása, munkahelyek feltérképezése, állásinterjú gyakorlása. Részmunkaidő és távmunka lehetőségének megkeresése.								esetén	
IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1.	Informatikai képzések szervezése idősek részére	Községünkben a digitális írástudatlanság jellemző probléma az idősek tekintetében. Az informatikai teremben biztosítva növelhető az egyenlő esélyű hozzáférés a különböző információkhoz.	Rövid távú: tájékoztatás, képzés megszervezése Közép távú: egyre többen vesznek részt informatika képzésben Hosszú távú: további képzés indítása, digitális írástudatlanság csökkenése		- igényfelmérés, jelentkezők összeírása - képzés megszervezése - 2015 - képzés lefolytatása - további képzések megszervezése	Bögre Lajosné polgármester	2016.12.30.	- nagy érdeklődés - magas részvétel - további képzések iránti igény - nő az idősek körében az informatikai eszközöket használni tudók száma	- támogatás - önkormányzati forrás - pályázati forrás - intézményi háttér - szakember	Megvalósítható ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá	
2.	Idősek bentlakásos intézete	A járásban és a településen nincs ilyen jellegű szolgáltatás	Rövid: pályázat Közép: idősek bentlakásos intézete megépül Hosszú : esély az idősek számára	Gazdasági program 2014-2019	- igényfelmérés	Burainé Hajdu Éva jegyző	2018.12.31	Épület száma, férőhelyek kihasználtsága	Pályázati forrás	Az intézet állagmegóvását az önkormányzat elvégzi	Új intézkedés
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége											
1	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés az	Településünkön nem mindenhol történt meg a fizikai és	Rövid távú: állapot felmérése, pályázat benyújtása		- állapot felmérés - pályázati lehetőség felkutatása, benyújtása	Burainé Hajdu Éva jegyző	2017.12.30.	- épületek, közterületek teljes	pályázati forrás - önkormányzat	A pályázatban elvárt fenntarthatós	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Változások megjelenítése
	egész községre kiterjedően	infokommunikációs akadálymentesítés (Kultúrház, közterek) Ezzel az intézkedéssel szeretnénk biztosítani az egyenlő esélyű hozzáférést a szolgáltatásokhoz.	Középtávú: akadálymentesítés megkezdése Hosszú távú: a hiányzó intézmények és közterületek nagy részének fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése, esélyegyenlőség biztosítása		- akadálymentesítés			akadálymentesítése	i forrás - támogatás - technikai háttár	ági szempontok alapján.	

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

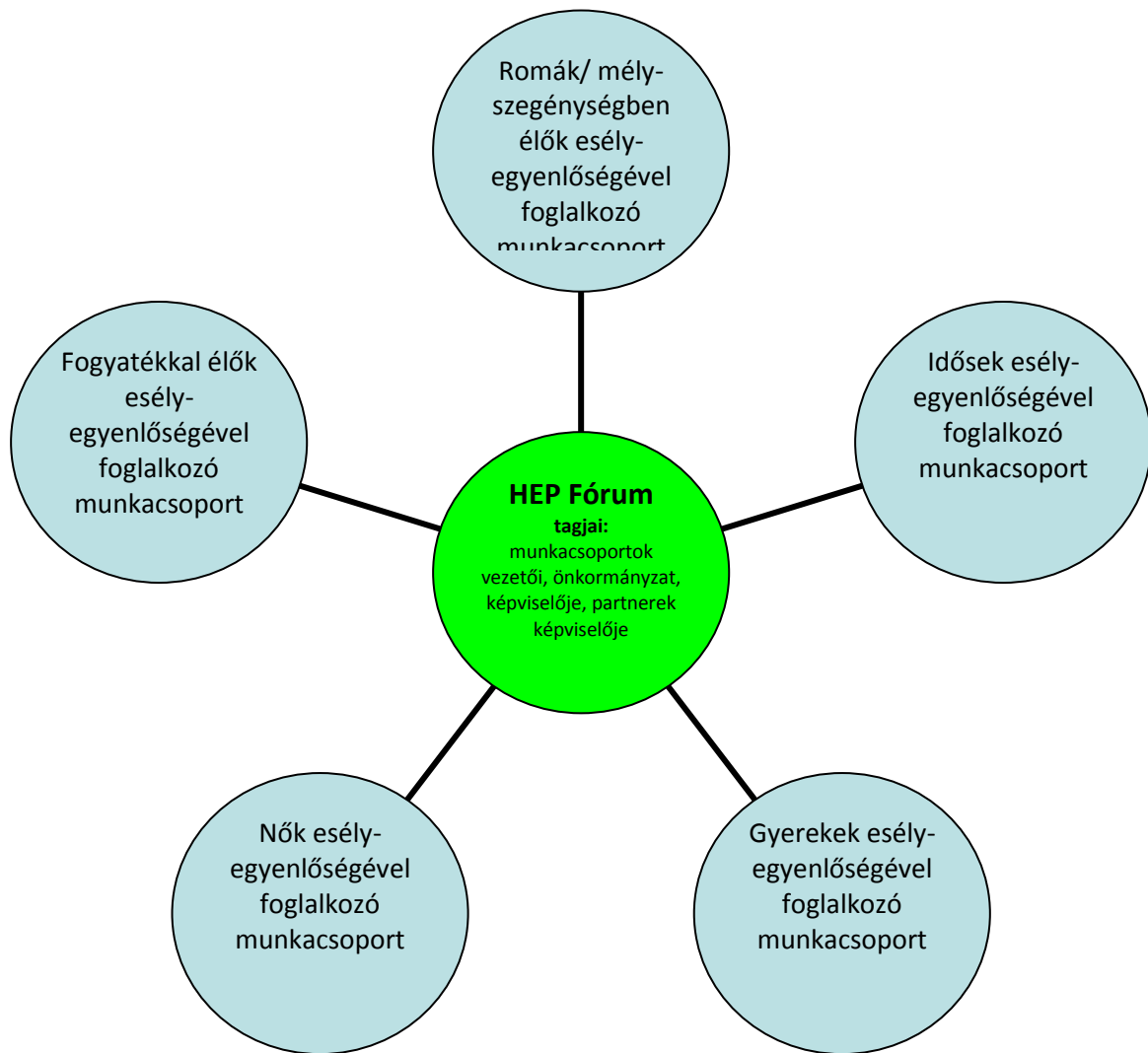
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Bögre Lajosné felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyekre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tiszatarján Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Tiszatarján Község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 46/2013 (IX.12)számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum

Aláírás

A Tiszatarján Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

IV. Ezt követően Tiszatarján Község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Böge Lajosné polgármester	<u>R É T</u> E	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	
Burainé Hajdu Éva jegyző	<u>R É T</u> E	<u>R É T</u> E	<u>R É T</u> E	<u>R É T</u> E	<u>R É T</u> E	<u>R É T</u> E	<u>R É T</u> E	<u>R É T</u> E	<u>R É T</u> E	<u>R É T</u> E	
Balog Tibor alpolgármester	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	R <u>É T</u> E	
Pappné Juhász Katalin intézményegység- vezető	R É T E	R É T E	R É T E	<u>R É T</u> E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Tóth Marianna óvodavezető	R É T E	R É T E	R É T E	<u>R É T</u> E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

HEP felülvizsgálati elkészítési jegyzék⁶

NÉV ⁷	HEP részei ⁸										Aláírás ⁹
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Böge Lajosné polgármester	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	
Burainé Hajdu Éva jegyző	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

⁶ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁷ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁸ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁹ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.